

Aika 16.06.2025, klo 10:00 - 11:33

Paikka Kokoushuone Tammi

Käsitellyt asiat

- § 103 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- § 104 Pöytäkirjan tarkastaminen
- § 105 Maakuntajohtajan ajankohtainen katsaus
- § 106 Maakuntavaltuuston kokousten 2025 päätösten laillisuusvalvonta ja täytäntöönpano
- § 107 Pohjoismainen saaristoyhteistyö hakee juridista statusta
- § 108 Edunvalvontatavoitteiden vaalikauden puolivälikatsaus
- § 109 Talousarvio 2026 ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelma
- § 110 Lausunto luonnoksesta valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain muuttamisesta ja julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 10 a §:n 3 momentin kumoamisesta
- § 111 Lausunto Ulosottolaitoksen toimipaikoista ja niiden tehtävistä annetun oikeusministeriön asetuksen muuttamisesta
- § 112 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudesta alueidenkäyttölaista
- § 113 Lausunto Varsinais-Suomen alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029
- § 114 Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman mukaiset hankkeet (EAKR), myönteiset esitykset
- § 115 Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman mukaiset hankkeet (EAKR), kielteiset esitykset
- § 116 Askaisten- ja Mynälahden hankkeen käynnistäminen
- § 117 Metsistä Merelle -hankkeen käynnistäminen
- § 118 Seabas-hankkeen käynnistäminen
- § 119 EMFF, eMSP NBSR -hankkeen päättäminen
- § 120 Anerionjoen Holstenkosken Nousu -hankkeen päättäminen
- § 121 Scandria Alliance -verkoston jäsenyyden siirtäminen Turun kaupungilta Varsinais-Suomen liitolle
- § 122 Maankäyttöjaoston 19.5.2025 antamat lausunnot ja käsittelemät asiat
- § 123 Viranhaltijapäätökset
- § 124 Tiedoksi annettavat asiat

§ 125 Kokouksen päättäminen

Lisäpykälät

**§ 126 LISÄPYKÄLÄ: Central Baltic 2021–2027 -ohjelman Programme Objectives -
tapahtuma, paikkavalinta**

Saapuvilla olleet jäsenet

Ville Valkonen, puheenjohtaja
Eeva-Johanna Eloranta, 1. varapuheenjohtaja, poistui 10:38
Pekka Kuusisto, 2. varapuheenjohtaja
Pauli Aalto-Setälä, poistui 11:14
Ulla Achrén
Kimmo Aho
Janina Andersson
Katri Kapanen, poistui 11:28
Laura Kontu
Silvia Koski
Marko Lindberg, varajäsen
Mari Mikkola
Tomi Nieminen
Juhani Nummentalo
Sami Peltola
Juhani Pilpola
Jaana Reijonsaari
Henna Takatalo
Markus Ylis-Junttila

Muut saapuvilla olleet

Petra Määttänen, hallintojohtaja, sihteeri
Jyri Arponen, maakuntajohtaja, esittelijä
Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja
Malla Rannikko-Laine, edunvalvontajohtaja
Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja
Riikka Leskinen, toimialapäällikkö, poistui 11:30
Kirsi Stjernberg, viestintäpäällikkö
Heli Mäkynen, johdon assistentti
Sanna Reuna, hallinnon assistentti
Miika Tiainen, erikoissuunnittelija, saapui 10:20, poistui 11:00

Poissa

Lea Räisänen

Allekirjoitukset

Ville Valkonen
Puheenjohtaja

Petra Määttänen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

18.06.2025

25.06.2025

Tomi Nieminen

Juhani Nummentalo

§ 103

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kutsu ja esityslista maakuntahallituksen kokoukseen on toimitettu 10.6.2025. Maakuntahallituksen jäsenten lisäksi kutsu ja esityslista on toimitettu maakuntahallituksen varajäsenille, jotka osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa estynyt ja varsinaisen jäsenen kutsuttua varajäsenen sijaansa, sekä maakuntavaltuuston puheenjohtajille.

Kuntalain 103 §:n 2. momentin mukaan muu toimitus kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kuntalain 64 §:n mukaan kuntayhtymästä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnasta on säädetty mainitussa kuntalain pykälässä.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi jäsenille toimitettu esityslista.

Päätös

Puheenjohtaja Ville Valkonen totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi, koska läsnä oli 19 jäsentä.

§ 104

Pöytäkirjan tarkastaminen

Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön 136 §:n mukaan: Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitelimen puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimitelimen jäsentä, jollei toimitelin ole muuta päättänyt. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Maakuntahallitus (mh 23.1.2009 § 31) päätti ottaa käyttöön menettelytavan, jossa pöytäkirja kiireellisiksi arvioitujen pykälien osalta tarkastetaan kokouksessa ja tarkastusmenettely merkitään pöytäkirjaan kyseisen pykälän kohdalle.

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 31.3.2014 § 37, että pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti seuraavasti:

1. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maakuntahallituksen kokouksen puheenjohtajalle hyväksymistä varten.
2. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla hallintojohtajalle ja hallinnon assistentille pöytäkirjan hyväksymisestään.
3. Puheenjohtajan hyväksymisilmoituksen jälkeen pöytäkirja lähetetään sähköpostilla pöytäkirjan tarkastajille, jotka ilmoittavat sähköpostilla pöytäkirjan tarkastuksesta hallintojohtajalle ja hallinnon assistentille.
4. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 18 §:n mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Tomi Niemisen ja Juhani Nummentalon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 105

Maakuntajohtajan ajankohtainen katsaus

Liitteet

1 Maakuntajohtajan ajankohtainen katsaus kesäkuu 2025

Ajankohtainen katsaus.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee ajankohtaisen katsauksen tiedoksi.

Päätös

Maakuntajohtaja Jyri Arponen esitteli asian.

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 106

Maakuntavaltuuston kokousten 2025 päätösten laillisuusvalvonta ja täytäntöönpano

VSLDno-2025-301

Valmistelija / lisätiedot:

Petra Määttänen, hallintojohtaja, petra.maattanen@varsinais-suomi.fi

Kuntalain 39 §:n 2. momentin mukaan kunnanhallituksen tulee vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus katsoo, että maakuntavaltuuston kokouksen 9.6.2025 päätökset eivät ole syntyneet virheellisessä järjestyksessä, maakuntavaltuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa ja päätökset eivät muutoin ole lainvastaisia, jolloin niiden toimeenpanemisella ei ole estettä ja päättää panna täytäntöön maakuntavaltuuston 9.6.2025 tekemät päätökset:

§ Toimenpiteet

- 1 Kokouksen avaaminen
- 2 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 3 Kokousasiain esittelyjärjestyksen hyväksyminen
- 4 Pöytäkirjantarkastajien valitseminen
- 5 Ääntenlaskijain valitseminen
 - ei toimenpiteitä
- 6 Ajankohtainen katsaus maakuntavaltuustolle
 - ei toimenpiteitä
- 7 Salon kaupungin päätös maakuntavaltuuston jäsenen valitsemisesta
 - ei toimenpiteitä
- 8 Turun kaupungin päätös maakuntavaltuuston jäsenen valitsemisesta
 - ei toimenpiteitä
- 9 Turun kaupungin päätös maakuntavaltuuston varajäsenen valitsemisesta
 - ei toimenpiteitä
- 10 Turun kaupungin päätös maakuntavaltuuston varajäsenen valitsemisesta
 - ei toimenpiteitä
- 11 Riitta Lehtisen ero maakuntahallituksen varajäsenyydestä
 - ei toimenpiteitä
- 12 Toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2024
 - ei toimenpiteitä

13 Vuoden 2024 arviointikertomus

- maakuntahallitukselle valmisteltavaksi

14 Vuoden 2024 tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen

- ei toimenpiteitä

15 Varsinais-Suomen strategia 2040+

- ei toimenpiteitä

16 Maakunnan tila kevät 2025 -katsaus

- ei toimenpiteitä

17 Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet 2024

- ei toimenpiteitä

18 Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet

- ei toimenpiteitä

19 Valtuutetun kyselyt

- ei toimenpiteitä

20 Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen

- ei toimenpiteitä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 107

Pohjoismainen saaristoyhteistyö hakee juridista statusta

VSLDno-2022-183

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja, tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi

Varsinais-Suomen liitto on osapuolena Pohjoismaisessa saaristoyhteistyössä, joka nivoo yhteen Tukholman saariston, Ahvenanmaan ja Etelä-Suomen saaristot Varsinais-Suomesta Uudenmaan kautta Kymenlaaksoon. Suomesta sopimusosapuolina toimivat Varsinais-Suomen liitto, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Uudenmaan liitto, Uudenmaan ELY-keskus ja Kymenlaakson liitto. Tukholman alueelta mukana ovat mm. Stockholms läns landsting ja Stockholms länsstyrelse. Ahvenanmaata edustavat Ahvenanmaan maakuntahallitus ja Ahvenanmaan saaristokunnat.

Saaristoyhteistyöllä on asema yhtenä Pohjoismaiden ministerineuvoston nimeämänä rajakomiteana ja se saakin n. puolet vuotuisesta rahoituksestaan ministerineuvostolta. Toinen puoli tulee jäsenorganisaatioilta. Yhteistyöllä on takanaan jo yli 40 vuotta, mutta sillä ei ole koko toiminta-aikanaan ollut omaa juridista statusta vaan se on toiminut yhteistyöverkostona, jolla on ollut kaikkien osapuolten hyväksymät säännöt, jotka ovat linjanneet toimintaa. Hankkeet on toteutettu käyttäen rahoituksen hakijana sitä taustaorganisaatiota, joka kulloinkin on toiminut isäntäorganisaationa.

Yhteistyön taustaorganisaatio on vuosien saatossa vaihdellut. Ahvenanmaan maakuntahallitus on ollut vastuussa useampaan otteeseen, niin myös tällä hetkellä. Varsinais-Suomen liitto toimi isäntäorganisaationa 2010-luvun alussa. Isäntäorganisaatio toimii paitsi mahdollisten hankkeiden pääosapuolena myös esimerkiksi yhteistyön henkilöstön vastuullisena työnantajana. Tällä hetkellä saaristoyhteistyöllä on kaksi työntekijää.

Yhteistyön korkeinta päätäntävaltaa käyttävä neuvosto kokoontui Ahvenanmaan Brändössä 15.5.2025 ja päätti, että yhteistyöhallitus käynnistää prosessin, jonka tavoitteena on hakeutuminen EU:n alueella hyväksytyksi EGTS-toimijaksi (Europeisk Gruppering för Territoriellt Samarbete). Kyseinen status toisi saaristoyhteistyölle täysin itsenäisen aseman esimerkiksi suhteessa EU-ohjelmiin ja mahdollistaisi tuensaannin yksinään näiltä tahoilta. Samalla mahdollistuisi toimiminen vastuullisena työnantajana ilman välikäsiä. Suomessa toimii tällä hetkellä yksi EGTS, Kvarkenrådet-Merenkurkun neuvosto, joka sekin on Pohjoismaiden ministerineuvoston rajakomitea.

Prosessi kestää arviolta 1 vuoden ja rekisteröityminen edellyttää hyväksyntää Työ- ja elinkeinoministeriöltä, mikäli tämä uusi toimija rekisteröidään Suomeen. Lopullinen hyväksymispäätös tehdään EU:n sisällä DG Regiossa. Tarkemmat periaatteet koskien esim. jäsenyyttä yhteistyössä, vuotuista jäsenmaksua, äänioikeutta jne. tehdään sääntöjen laatimisen yhteydessä. Ensi vaiheessa tarkoitus on lähteä käynnistämään EGTS-toimintaa nykyisillä jäsenorganisaatioilla ja nykyisin jäsenmaksuin.

Prosessin kustannuksista vastaa Pohjoismainen saaristoyhteistyö omista budjettivaroistaan.

Lisätietoa Pohjoismaisesta saaristoyhteistyöstä: skargardssamarbetet.org
Saaristo- ja maaseutuasiamies Sami Heinonen, p. 0400 413 704

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee käynnistyneen prosessin tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 108

Edunvalvontatavoitteiden vaalikauden puolivälikatsaus

VSLDno-2025-315

Valmistelija / lisätiedot:

Malla Rannikko-Laine, edunvalvontajohtaja, malla.rannikko-laine@varsinais-suomi.fi

Liitteet

1 Edunvalvontatavoitteiden tilanne

Maakuntahallitus hyväksyi 22.5.2022 Varsinais-Suomen hallitusohjelmataavoitteet vuosille 2023–2027. Tavoitteet eduskuntavaalikaudelle asetettiin kolmeen kokonaisuuteen: Saavutettavuus ja nopeat yhteydet, Puhdas ja houkutteleva Saaristomeri sekä Kasvu ja osaava työvoima.

Tavoitteita asetettiin kolmeen teemaan yhteensä 20. Kärkitavoitteiksi valikoituivat Länsiradan rakentaminen ja Saaristomeren tilan parantaminen.

Vaalikauden puolivälissä tavoitteista on edennyt 16/20. Kärkitavoitteista sekä Länsirata että Saaristomeren tilan parantaminen huomioitiin tavoitteita edistävillä kirjauksilla hallitusohjelmassa. Hallitusohjelmassa on sitouduttu Länsiradan rakentamiseen ja rakentamisen aloittamiseen ensimmäisillä yhteysväleillä. Saaristomeren tilan parantamisen osalta keskeisimmät edistysaskeleet ovat Saaristomeriohjelman jatkaminen, ravinnekierron pilottialueiden perustaminen ja teknologianeutraali ravinnekiertotuki.

Maakunnan tavoittelemisissa liikennehankkeissa investointipäätös on tehty Turun kehätien parantamisesta Raision keskustassa ja Paraistenväylän toteuttamisesta. Huomionarvoista edistymistä on tapahtunut myös Turun lentoaseman kehittämistä, saaristolain uudistamista, saaristoliikenteen kehittämistä, Lääkekehityskeskusta ja englanninkielistä ylioppilastutkintoa käsittelevien tavoitteiden osalta.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee vaalikauden puolivälikatsauksen tiedoksi ja käy lähetekeskustelun edunvalvontatavoitteiden päivityksen käynnistämisestä vaalikaudelle 2027–2031.

Päätös

Vt. edunvalvontajohtaja Malla Rannikko-Laine esitteli asian.

Merkittiin tiedoksi, että asian osalta käytiin lähetekeskustelua.

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Eeva-Johanna Eloranta poistui kokouksesta klo 10.38.

§ 109

Talousarvio 2026 ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelma

VSLDno-2025-329

Valmistelija / lisätiedot:

Jyri Arponen, maakuntajohtaja, jyri.arponen@varsinais-suomi.fi
Petra Määttänen, hallintojohtaja, petra.maattanen@varsinais-suomi.fi

Maakuntahallitus 25.8.2025 käsittelee alustavan talousarvion ja taloussuunnitelmaluonnoksen sekä varaa jäsenkunnille mahdollisuuden esityksien tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Kuntien esitykset sekä lopullinen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys käsitellään maakuntahallituksessa 17.11.2025 ja viedään 8.12.2025 maakuntavaltuuston päätettäväksi. Varsinais-Suomen liiton yhteistyökomitea käsittelee talousarvion ja toimintasuunnitelmaluonnoksen elokuussa 2025.

Varsinais-Suomen liiton viraston strategia 2025 ohjaa liiton työntekijöiden toimintaa ja työskentelytapoja sekä vahvistaa liiton roolia. Strategian toteutuskausi päättyy vuoteen 2025, ja kehittämistyön tuloksia arvioidaan tämän jälkeen. Uutta strategiaa valmistellaan ja sen toimeenpano käynnistyy vuonna 2026.

Aluekehittämisen vastuualueen toiminta painottuu toimintavuonna 2026 maakuntastrategian ja -ohjelman (2026–2029) ensimmäisen toimintavuoden toimeenpanoon. Tähän liittyy myös päivitetyn älykkään erikoistumisen strategian jalkauttaminen. Kumppanuusfoorumin sekä monien toimivien verkostojen ja työryhmien monipuolinen työ tukee kirjattujen toimenpiteiden toteuttamista.

Kansainvälisen toiminnan osalta erityisvastuuna on edelleen kevätkaudella osallistuminen CPMR:n (Euroopan perifeeristen merellisten asioiden liitto) Itämerikomission toimintaan varapuheenjohtajana. Monialainen yhteistyö kansainvälisten kumppanien kanssa jatkuu ja varaudumme myös osallistumaan maakuntastrategian painopisteitä tukevien kansainvälisten hankkeiden toimintaan partnerina tai liitännäisjäsenenä

Keskeinen toimintaa ohjaava kokonaisuus liittyy valmistautumiseen EU:n uuteen 7-vuotiseen ohjelmakauteen 2028+. EU-komissio julkaisee kesällä 2025 oman esityksensä sekä uudesta monivuotisesta rahoituskehiksestä (MMF) että rahoitusta säätelevistä asetuksista. Ennakkotietojen mukaan rahoituksen painopisteisiin, ohjelmataason hallintoon ja työnjakoon jäsenvaltioiden ja komission kanssa esitetään merkittäviä muutoksia. Erityisesti vaikuttaminen kansallisiin rahoituslinjauksiin on ensiarvoisen tärkeää. Tätä työtä tehdään yhdessä Etelä- ja Länsi-Suomen 9 maakunnan kesken.

EU:n uuden ohjelmakauden 2021–2027 täysipainoinen toteuttaminen jatkuu ja hankerahoitushaut avataan myöntövaltuuksien puitteissa. Käytettävissä oleva

rahoitus kohdennetaan maakuntastrategian ja ohjelma-asiakirjojen määrittelemiін teemoihin. Hankkeiden valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota toiminnan vaikuttavuuteen.

Central Baltic -ohjelmassa 2021–2027 toteutetaan jo neljän haun hankkeita ja käynnistetään viidennen haun hankkeet. Ensimmäisen haun hankkeet päättyvät. Valmistaudutaan Central Baltic Interreg-ohjelman uuden kauden 2028+ ohjelmasuunnitteluun laaja-alaisessa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

Maankäytön ja ympäristön vastuualueella tärkeimmät tehtävät ovat vaihemaakuntakaavan, Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman ja merialuesuunnitelman päivitystöiden edistäminen.

Vesien ja voimien vaihemaakuntakaavan valmistelua jatketaan asettamalla kaavaluonnos nähtäville. Saadun palautteen ja tarkentuvien selvitysten perusteella työestetään kaavaehdotusta. Vaihemaakuntakaavan on määrä valmistua vuonna 2028.

Vastuualue osallistuu aktiivisesti Turun kaupunkiseudulla tehtävän kaupunkiseutusuunnitelman valmisteluun. Työhön vahvasti kytkeytyvä kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma laaditaan Varsinais-Suomen liitossa SUMP-kriteerien mukaan (Sustainable Urban Mobility Plan). Suunnitelmat muodostavat tausta-aineiston myöhemmin päivitettävälle maakuntakaavalle.

Varsinais-Suomen liitto jatkaa edelleen merialuesuunnittelu-yhteistyön koordinaatioliittona. Vuonna 2026 työestetään merialuesuunnitelmaa, jonka painopisteitä ovat merellinen energiatuotanto, huoltovarmuus ja turvallisuus sekä merellinen luonnon monimuotoisuus. Työtä tehdään Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston erillisrahoituksella (MSP EGD -hanke) sekä hankerahoituksella. Merialuesuunnittelua tukee mm. Seabas-hanke, jossa panostetaan erityisesti vaihtoehtojen suunnittelumaratkaisujen vaikutusten arviointiin.

Vastuualue on mukana myös muissa maakunnan suunnittelua edistävissä liikenteen, ilmastomuutoksen torjunnan ja kiertotalouden hankkeissa.

Kumppanuusfoorumitoiminnassa keskitytään toimiin, joilla tuetaan kestävää yhdyskuntarakenteen kehitystä ja maakunnan aluerakenteellista asemaa TEN-T-ydinverkkokäytävällä. Uusien länsiyhteyksien edistäminen on tavoitteiden kärjessä.

Valonia jatkaa Ohjelma 2030 toteuttamista yhteistyössä kuntien kanssa. Hankkeita ja toimintoja toteutetaan kolmen pääteeman puitteissa: Hiilineutraali Varsinais-Suomi, monimuotoinen luonto ja kestävä luonnonvarojen käyttö. Saaristomeriohjelman toteuttamista jatketaan.

Edunvalvonnan ja kuntapalvelujen vastuualueella toimintavuonna 2026 valmistaudutaan seuraavaan eduskuntavaalikauteen hallitusohjelmataavoitteiden päivityksellä. Tavoitteet päivitetään aiempaa laajemmassa yhteistyössä alueen edunvalvojien kanssa. Olemassa olevien tavoitteiden edistäminen jatkuu.

Vastuualueen toiminnassa näkyy uusien kuntapäättäjien tavoittaminen ja kuntakierroksen käynnistäminen. Yhteistyötä Etelä-Suomen maakuntien sekä kasvukolmion maakuntien kanssa jatketaan. Viestinnässä saatetaan valmiiksi brändin, ilmeen ja verkkosivujen uudistaminen sekä jatketaan erityisesti ulkoisen viestinnän

kehittämistä määräaikaikaisella resurssilla. Kulttuuripankki-verkkopalvelun kehittäminen jatkuu vuonna 2026.

Lounaistiedon toimintaa ja tietopalveluja kehitetään Lounaistiedon strategian 2024–2026 mukaisesti. Painopisteinä vuonna 2026 on avoimen tiedon ekosysteemin kehittäminen ja datan yhteen toimivuuden edistäminen erityisesti retkeilydatan ja maakuntakaavan tietomallin osalta. Lounaistiedon uuden strategian valmistelu aloitetaan kesällä 2026.

Hallinto huolehtii viraston hallinto- ja henkilöstöpalveluista, taloudesta, kirjanpidosta, tietohallinnosta, asiakirjahallinnosta ja hankinnoista. Varmistamme, että työvälineet, työtavat ja tietoturvallisuus vastaavat nopeisiin muutoksiin toimintaympäristössä, digitalisaatiossa ja tekoälyn kehityksessä. Vahvistamme henkilöstön osaamista tekoälyn hyödyntämisessä sekä eettisessä ja turvallisessa käytössä.

Lisätietoja: hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelman valmisteluaikataulun ja evästää jatkovalmistelua.

Päätös

Hallintojohtaja Petra Määttänen esitteli asian.

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Mari Mikkola oli pois kokouksesta klo 11.02–11.04.

§ 110

Lausunto luonnoksesta valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain muuttamisesta ja julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 10 a §:n 3 momentin kumoamisesta

VSLDno-2025-272

Valmistelija / lisätiedot:

Malla Rannikko-Laine, edunvalvontajohtaja, malla.rannikko-laine@varsinais-suomi.fi

Valtionvarainministeriö on valmistellut valtion yhteisen asiakaspalvelutoiminnan kehittämistä koskevan lakiehdotuksen, joka oli lausuntokierroksella 17.4.–22.5.2025. Kesken lausuntokierroksen lausumisaikaa jatkettiin 6.6.2025 asti, sillä maakuntien liitot puuttuivat pyynnön jakelusta. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä.

Ehdotuksella kehitettäisiin valtion yhteisen asiakaspalvelutoiminnan suunnittelua, toimeenpanoa, seurantaa ja ohjausta. Valtion tavoitteena on vuoteen 2030 mennessä koota valtion viranomaisia yhteisiin työympäristöihin ja saada aikaan vuositason yhteensä 50 miljoonan euron säästö tilankäyttöä tiivistämällä ja hoitamalla avustavia asiakaspalvelutehtäviä viranomaisyhteistyönä.

Ehdotuksessa esitetään, että valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävät viranomaiset velvoitettaisiin tarjoamaan asiakaspalveluaan yhteisissä asiakaspalvelupisteissä joko oman henkilöstön tai yhteiskäyttöisen etä- ja tulkkauksen avulla. Avustavia asiakaspalvelutehtäviä voitaisiin hoitaa myös ostopalveluna. Ehdotuksen tavoitteena on Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti varmistaa digipalveluiden lisääntyessä riittävä käyntiasiointiverkko myös heille, joille digiasiointi on vaikeampaa. Nykytilanteessa viranomaistoimijoiden yhteispalvelutarjonta on vaihdellut ja painottunut esimerkiksi Kelan, TE-toimistojen ja Verohallinnon palveluiden kokoamiseen yhteen pisteeseen esimerkiksi kuntien muun palvelutoiminnan yhteyteen.

Uusi Lupa- ja valvontavirasto vastaisi yhteisasiakaspalvelun mallin ja palvelupisteiden sijoittelun suunnittelusta ja koordinoinnista. Käyntiasiointiverkon suunnittelu ja toimeenpano on vaiheistettu niin, että valtakunnallisen verkon on tarkoitus rakentua vähitellen vuoteen 2030 mennessä. Toimisto- ja asiakaspalvelutilojen kokoamista suunnitellaan maakunnittain asetetuissa projektiryhmissä, joissa on edustus valtion palveluntuottajilla, maakunnan liitolla, kunnilla, hyvinvointialueella, ministeriöllä, Senaatilla ja Valtorilla. Varsinais-Suomen osalta suunnittelu on käynnistymässä marraskuusta 2025 eteenpäin asetettavassa projektiryhmässä, jota Varsinais-Suomen liitto puheenjohtaa.

Yhteistä asiakaspalvelutoimintaa ohjaisi osallistumisvelvollisten viranomaisten muodostama ohjausryhmä. Lakiehdotuksella kumottaisiin myös julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 10 a §:n 3 momentti, jossa on säädetty nykyisestä

yhteispalvelun neuvottelukunnasta. Neuvottelukunnan sijaan Lupa- ja valvontavirasto velvoitettaisiin tiiviiseen yhteistyöhön eri sidosryhmien kanssa palvelupisteiden kehittämisestä ja sijoittelusta.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi seuraavan lausuntopalvelun kautta 6.6.2025 annetun asiantuntijalausunnon:

1 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annettuun lakiin (palvelulaki) ehdotettuun 1 ja 2 a §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (lain tarkoitus ja soveltamisala, yhteinen asiakaspalvelupiste)

Ehdotetun 2 a §:n osalta Varsinais-Suomen liitto toteaa, että sääntelyä on tarpeen tämentää mahdollistamaan asiakaspalvelun anto yhteisasiakaspalvelupisteillä valtion viranomaisten asioiden ohella myös muissa julkisen hallinnon viranomaisten, kuten kuntien ja hyvinvointialueiden asioissa lain perustelujen hengen mukaisesti.

2 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 2 b §:ään ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin (viranomaisen velvollisuus tarjota asiakaspalvelua yhteisissä asiakaspalvelupisteissä)

Ehdotetun 2 b §:n 1 momentin mukaan viranomaisen tulee tarjota palvelua yhteisissä asiakaspalvelupisteissä, jos palvelut ovat merkityksellisiä perusoikeuksien toteutumisen kannalta, niissä on jatkuvasti käyntiasiointia tai käyntiasiointi olisi asiakkaille välttämätöntä. Luonnoksen säännöskohtaisissa perusteluissa on nimetty tällaisiksi palveluiksi esimerkinomaisesti Verohallinnon palvelut ja poliisin lupapalvelut. Varsinais-Suomen liitto katsoo näkemyksenään, että perusteluista tulee käydä laajemmin ilmi se, mitä viranomaisia veloitteen arvioidaan koskevan, jotta lain vaikutuksia on mahdollista arvioida.

Säännöskohtaisten perustelujen mukaan käyntiasioinnin merkittävyyttä tarkastellaan suhteessa viikoittaiseen, kuukausittaiseen ja vuositason kokonaisasiakasmäärään. Varsinais-Suomen liitto pitää tärkeänä, että käyntimäärien ohella asiakaspalvelupisteiden tarvetta ja viranomaisten veloitetta tarjota asiointimahdollisuuksia paikan päällä tarkastellaan myös suhteessa väestörakenteeseen ja alueellisiin erityispiirteisiin. Digitaalisten asiointimahdollisuuksien kehittäminen yhtäältä tukee pitkien etäisyyksien, kuten saaristokuntien asukkaiden asioiden hoitoa. Toisaalta palveluja suhteessa enemmän tarvitsevan ikääntyvän väestön keskuudessa digitaalisten palvelujen käyttö on usein haastavaa. Palvelujen käytön tueksi vaaditaan neuvonnan lisäksi myös konkreettista digiapua. Julkisten liikenneyhteyksien vähyys ei liioin tue asiointia pitkien etäisyyksien päästä.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että seudullisissa keskuksissa, kuten Varsinais-Suomen osalta esimerkiksi Salossa, Loimaalla, Paraisilla ja Uudessakaupungissa, on tärkeää turvata käyntiasiointimahdollisuuksia kansalaisten yhdenvertaisuuden, kielellisten oikeuksien ja valtion palveluiden saatavuudesta laaditussa suunnitelmassa mainitun

tunnin asiointitietäisyyden turvaamiseksi. Lain perusteluissa tuodaan esiin myös liikkuvat palvelupisteet, joiden hyödyntämiseen Varsinais-Suomen liitto haluaa osaltaan kannustaa.

Perusteluissa korostetaan, että myös muiden viranomaisten asiakaspalvelujen kokoamista yhteiseen asiointiverkkoon edistetään, mukaan lukien Kelan, kuntien ja hyvinvointialueiden palvelut. Varsinais-Suomen liitto pitää periaatetta kannatettavana, mutta huomauttaa lakiluonnoksen ehdotetussa muodossaan jättävän avoimeksi sen, millaiset tosiasialliset mahdollisuudet muilla viranomaisilla on osallistua ja vaikuttaa yhteispalvelupisteitä koskevaan päätöksentekoon ja suunnitteluun.

3 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 2 c §:ään ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin (poikkeaminen viranomaisen velvollisuudesta tarjota asiakaspalvelua yhteisissä asiakaspalvelupisteissä)

Ehdotetun 2 c §:n mukaan valtion viranomaisella ei ole velvollisuutta tarjota asiakaspalvelua yhteisessä palvelupisteessä, jos asiointipaikka sijaitsee riittävän lähellä yhteistä asiakaspalvelupistettä ja on saavutettava eikä palvelujen tarjoaminen yhteisessä asiakaspalvelupisteessä ole kokonaistaloudellisesti tarkoituksenmukaista; tai jos asiointi on erittäin vähäistä.

Varsinais-Suomen liitto pitää tarpeellisenä poikkeuksen mahdollistamista. Liitto katsoo kuitenkin, että kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun ja yhden asiointikäynnin periaatteen turvaamiseksi yhteispalvelupisteiden palvelutarjonnan tulee etenkin tiivistä asutuilla alueilla olla laaja. Jatkovalmistelussa on syytä pohtia, onko sääntelyä ”riittävän läheisyyden” määritelmän osin tarpeen täsmentää. Ehdotus jättää myös osin epäselväksi sen, mikä on yksittäisen viranomaisen ja mikä puolestaan 3 a §:ssä mainitun valtion yhteisen asiakaspalvelutoiminnan ohjausryhmän toimivalta suhteessa palveluverkkopäätöksiin.

4 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 2 d §:ään ja 2 f §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (asiakaspalvelutehtävien antaminen yksityiselle palveluntuottajalle, asiakirjan vastaanottaminen ja tiedoksi antaminen sekä löytötavara yksityisen palveluntuottajan hoitaessa asiakaspalvelutehtäviä)

Ehdotetussa 2 d §:ssä mahdollistetaan yhteispalvelulaissa tarkoitettujen asiakaspalvelutehtävien ulkoistaminen yksityiselle palveluntuottajalle. Varsinais-Suomen liitto korostaa, että palveluntuottajalla tulee taloudellisten ja toiminnallisten valmiuksien lisäksi olla kyky huolehtia asianmukaisesti tietoturvasta ja -suojusta ja kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Ostopalvelua käytettäessä valtion viranomaisten ohella myös yhteispalvelupisteellä toimivilla muilla viranomaisilla, kuten kunnilla, tulee olla mahdollisuus vaikuttaa palvelun tuottamisen tavasta ja ehdoista sovittaessa.

5 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotetusta 2 e §:stä (valtion yhteisen asiakaspalvelun malli) ja sen säännöskohtaisista perusteluista

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että 2 e §:ssä esitetty valtion yhteisen asiakaspalvelun malli on kannatettava. Palvelupisteillä asiointi tulee kuitenkin suunnitella

asiakasnäkökulmasta, ei viranomaisen toiminnan tarpeet edellä. Yhteisen viestinnän ohella viranomaisten oma näkyvyys palvelupisteellä on tärkeää, jotta asiakkaalle syntyy selvä kuva siitä, minkä viranomaisen kanssa tämä asioi. Mallin tulee jättää liikkumavaraa alueellisten tarpeiden huomioimiseksi ja yhteistyön kehittämisen mahdollistamiseksi.

6 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 3 § ja 3 a §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (valtakunnallinen suunnitelma, valtion yhteisen asiakaspalvelutoiminnan ohjausryhmä)

Varsinais-Suomen liitto korostaa, että ehdotetussa 3 §:ssä esitetyssä suunnitelmassa valtion yhteisten asiakaspalvelupisteiden sijoittelusta ja kehittämistavoitteista tulee huomioida viranomaisten tarpeiden ohella myös palveluiden yhdenvertainen saatavuus sekä alueelliset erityispiirteet.

Esityksellä kumottaisiin yhteispalvelulain 10 a §:n 3 momentissa säädetty yhteispalvelun neuvottelukunta. Varsinais-Suomen liitto pitää siksi tärkeänä, että 3 a §:ssä esitetyssä valtion yhteisen asiakaspalvelutoiminnan ohjausryhmässä tai vähintään 4 §:ssä tarkoitetussa yhteistyöryhmässä on mukana myös muiden kuin valtion viranomaisten edustajia, esimerkiksi yhteispalvelupisteisiin osallistuvien kuntien ja hyvinvointialueiden joukosta. Myös asiakasedustus ryhmissä olisi tärkeää.

7 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 3 b ja 3 c §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (Lupa- ja valvontaviraston tehtävät, Lupa- ja valvontaviraston, Valtorin ja Senaatin yhteistyö)

Ehdotetun 3 b §:n perusteluissa todetaan, että käytännössä "Lupa- ja valvontavirasto suunnittelisi yhteisten asiakaspalvelupisteiden sijoittamista alueellisissa valmisteluryhmissä yhteistyössä maakunnan liittojen kanssa". Varsinais-Suomen liitto pitää alueellista valmistelua erittäin kannatettavana. Mikäli valmisteluryhmät on tarkoitus vakiinnuttaa jatkuvaksi toiminnaksi myös toimitilaverkkouudistuksen päätyttyä, tulisi niiden tehtävät todeta liiton näkemyksen mukaan myös säännösten avulla.

Liitto pitää myös hyvänä virastolle luonnoksessa määriteltyä tehtävää suunnitelman laatimisesta kansalliskielillä eli suomeksi ja ruotsiksi annettavan asiakaspalvelun toteuttamisen varmistamisesta ja seuraamisesta. Kansalliskielten tasavertaisen kohtelun lisäksi myös väestön lisääntyvä kansainvälistyminen tulee huomioida käytännön järjestelyissä ja palveluntarjonnassa erityisesti englannin kielellä.

Lupa- ja valvontavirastolle luonnoksessa ehdotetut tehtävät ovat laajoja, mikä tulee huomioida niiden toimeenpanossa. Riittävän resursoinnin tarvetta korostaa se, että uuden viraston oma organisoituminen lähtee vasta liikkeelle vuoden 2026 alusta. Varsinais-Suomen liitto korostaa myös, että asiakaspalvelupisteiden arjen tukeminen ja yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden välillä vaatii virastolta kykyä hyödyntää paikallistuntemusta.

8 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 5 a ja 5 d §:ään ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin (valtion viranomaisten asiointipaikat ja aukioloajat, aukioloaikoja koskeva tiedottaminen)

Ei lausuttavaa.

9 Muut kommentit

Varsinais-Suomen liitto yhtyy esityksen tavoitteisiin valtion viranomaisten asiakaspalvelun kokoamisesta yhteisiin palvelupisteisiin, käyntiasioinnin vähimmäistason turvaamisesta sekä tehokkaiden digitaalisten palveluiden tarjoamisesta ensisijaisena viranomaiskanavana. Varsinais-Suomen liitto pitää tärkeänä, että mahdollisimman suuri osa kansalaisten käyttämistä palveluista voidaan tuottaa toimivina digitaalisina palveluina, jotka on suunniteltu eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden.

Samalla kattava palveluverkko käyntiasiointia edellyttävien palvelujen turvaamiseksi on edelleen tärkeää etenkin maan tiheimmin asutuilla alueilla kuten Varsinais-Suomessa, jotta kansalaisten yhdenvertaisuus on mahdollista turvata. Liitto korostaa, että ehdotetun sääntelyn tulisi turvata etenkin erityisryhmien tarpeet, joiden osalta käyntiasioinnin merkitys erityisesti korostuu.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 111

Lausunto Ulosottolaitoksen toimipaikoista ja niiden tehtävistä annetun oikeusministeriön asetuksen muuttamisesta

VSLDno-2025-283

Valmistelija / lisätiedot:

Malla Rannikko-Laine, edunvalvontajohtaja, malla.rannikko-laine@varsinais-suomi.fi

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa Ulosottolaitoksen toimipaikoista ja niiden tehtävistä annetun asetuksen muuttamista koskevasta esityksestä 16.6.2025 mennessä. Osana valtionhallinnon tuottavuus- ja tehostamistoimia kaikkia oikeusministeriön hallinnonalan virastoja on pyydetty arvioimaan keinoja tilatehokkuuden parantamiseksi.

Ulosottolaitos on laatinut omasta toimipaikkaverkostostaan kehittämissuunnitelman, joka oli lausuntokierroksella syksyllä 2024. Kehittämissuunnitelmassa ehdotettiin, että Ulosottolaitoksen nykyisestä 64 toimipaikasta lakkautettaisiin 37. Varsinais-Suomessa säilytettäisiin Turun toimipaikka ja lakkautettaisiin Loimaan, Paraisten, Salon ja Uudenkaupungin toimipaikka. Palautteen ja jatkovalmistelun perusteella asetusluonnoksessa esitetään kehittämissuunnitelmasta karsittavaksi ehdotetuista toimipaikoista säilytettäväksi Inarin ja Porvoon toimipaikkaa.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää antaa Ulosottolaitoksen toimipaikoista ja niiden tehtävistä annetun oikeusministeriön asetuksen muuttamisesta seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto ei pidä perusteltuna toimipaikkojen vähentämistä esitetyssä laajuudessa. Varsinais-Suomen liitto esittää omana kantanaan, että Ulosottolaitoksen on kompensoitava toimipaikkojensa vähentäminen nyt käynnissä olevan valtion palvelu- ja toimitilaverkon uudistamishankkeen myötä riittävinä palveluina tulevilla valtion viranomaisten yhteispalvelupisteillä. Lisäksi Varsinais-Suomen liitto kannattaa, että esityksessä lakkautettavaksi ehdotetut Loimaan, Paraisten ja Salon toimipaikat säilytettäisiin.

Niin Loimaan, Paraisten kuin Salon kaupunki ovat omissa lausunnoissaan vedonneet toimipaikkojen säilyttämisen puolesta. Toimipaikkojen säilyttämistä puoltavat saavutettavuus- ja elinvoimaisuuskysymykset ja myös kielellisten oikeuksien turvaaminen. Salo on ollut Varsinais-Suomen osalta Ulosottolaitoksen toimipaikoista käyntiasioinnin määrissä vilkkaasti Turun jälkeen ja myös erikseen sovittaessa auki olevissa Loimaan ja Paraisten toimipaikassa on kummassakin ollut yli sata asiointikäyntiä vuodessa. Salo on myös omassa lausunnossaan kertonut olevansa valmis tarjoamaan omia tilojaan Ulosottolaitoksen käyttöön.

Valtion palvelu- ja toimitilaverkon uudistamishankkeella tähdätään palveluverkon yhtenäistämiseen ja yhteisiin toimitiloihin sekä asiakaspalvelupisteisiin vuoteen 2030

mennessä. Asetusluonnoksen perusteluissa todetaan, että Ulosottolaitos on hankkeessa mukana, ja suunnitelmassa ajatellun, että valtion yhteisiä toimitiloja voidaan tulevaisuudessa hyödyntää merkittävästi enemmän. Se, millaisia Ulosottolaitoksen palveluja yhteisasiointipisteiltä jatkossa tulee saamaan, jää kuitenkin asetusluonnoksen perustelujen pohjalta vielä epäselväksi.

Niin perustelumuistiossa kuin Ulosottolaitoksen toimipaikkaverkon kehittämissuunnitelmassakaan ei ole juuri arvioitu esityksen vaikutuksia Ulosottolaitoksen asiakkaisiin. On ymmärrettävää, että digiasioinnin lisääntyminen vähentää tarvetta asiakaskäynneille. Varsinais-Suomen liitto toteaa, että viraston toiminnalliset tavoitteet ja asetetut säästötavoitteet eivät kuitenkaan saa johtaa siihen, että asiakasnäkökulma ja kansalaisten yhdenvertaisuus vaarantuvat uudistuksen toteuttamisessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 112

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudesta alueidenkäyttölaista

VSLDno-2025-285

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja, heidi.saaristo-levin@varsinais-suomi.fi

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoja hallituksen esityksestä uudeksi alueidenkäyttölaiksi 11.7.2025 mennessä. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö on pyytänyt, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Alueidenkäytön lainsäädäntöä uudistetaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaisesti. Tavoitteena on mm. edistää kaavoituksen sujuvuutta, hyvää elinympäristöä, kaupunkien ja kuntien kasvua, alueiden elinvoimaisuutta, yritysten kilpailukykyä sekä Suomen houkuttelevuutta investointikohteena.

Hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena on mm. vähentää maakuntakaavan yksityiskohtaisuutta, sisällyttää lakiin maanomistajan aloiteoikeus yleis- ja asemakaavalle ja mahdollisuus kumppanuuskaavoitukseen sekä sujuvoittaa kaavoitusprosessia.

Alueidenkäyttölain uudistus on jatkoa vuonna 2018 alkaneelle maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistukselle, jossa alueidenkäytön säännösten uudistus jäi kesken. Eduskuntaan etenivät viime hallituskaudella rakentamisen osuus ja alueidenkäytön digitaalisuutta koskevat säännökset, joista voimaan tullutta rakentamislakia joudutaan jo uusimaan niin kutsutulla korjaussarjalla ja nyt lausunnolla olevan lain liitännäisenä. Alueidenkäyttölakia valmistelevala työryhmän toimikausi päättyi viime vuoden syyskuussa. Työryhmä ei ollut esityksessään hallitukselle yksimielinen ja esityksestä jätettiin useita eriäviä mielipiteitä.

Maakuntien liitot, Kuntaliitto, kunnat ja monet muut toimijat ovat seuranneet uudistustyötä tiivisti. Lakiuudistukselle asetetut tavoitteet ovat kannatettavia ja niiden edistäminen perusteltua. On kuitenkin kyseenalaista, saavutetaanko tavoitteita nyt esitetyllä lakiluonnoksella. Ehdotus Varsinais-Suomen liiton lausunnoksi perustuu osittain maakuntien liittojen aluesuunnittelutoimialojen yhteiseen näkemykseen lakiuudistuksesta. Lakiluonnoskokonaisuuteen liittyy myös merkittäviä muutoksia kuntien tehtäviin, joita tässä yhteydessä ei kommentoida.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää antaa Hallituksen esityksestä uudeksi alueidenkäyttölaiksi seuraavan lausunnon:

Luvut 1–4 ja luku 16

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä ehdotetaan lakiluonnoksessa säilytettävän pääpiirteittäin ennallaan. Siihen kuuluisivat nykyiseen tapaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaava, yleiskaava, myös kuntien yhteinen yleiskaava, ja asemakaava.

Maakuntakaavan keskeinen tehtävä on laajassa vuorovaikutteisessa ja demokraattisessa prosessissa yhteensovittaa valtakunnallisia, maakunnallisia ja alueellisia tarpeita ja intressejä keskenään, sekä välittää näitä tietoja yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Varsinais-Suomen liitto ei hallituksen esityksen tapaan näe tarpeellisena välttämättä osoittaa paikallisesti merkityksellisiä asioita maakuntakaavassa, mutta katsoo että alueidenkäyttölaissa tulisi uudistuksista huolimatta säilyttää alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän peruseriaatteen. Tämä tarkoittaa tarkentuvaa kaavajärjestelmää, jossa ylemmillä kaavatasoilla on ohjausvaikutus yksityiskohtaisempaan kaavoitukseen. Suunnittelun sujuvuuden ja strategisesti tärkeiden hankkeiden etenemisen varmistamiseksi ylikunnallinen yhteensovittaminen tulee tehdä maakuntakaavatasolla.

Maankäyttö- ja rakentamislain muotoilu "Maakunnan suunnittelussa otetaan huomioon valtakunnalliset tavoitteet sovittaen ne yhteen alueiden käyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa" tulee säilyttää, mutta sana "paikallisten" voidaan korvata sanalla "alueellisten".

Varsinais-Suomen liitto haluaa korostaa, että intressien yhteensovittamistehtävä on huomattavan tärkeä eikä sitä ole lakiluonnoksessa osoitettu nyt millekään kaavatasolle. Maakuntakaava kattaa ainoana suunnittelujärjestelmän tasona jo koko maan. Varsinais-Suomen alueella maakuntakaava on ainoa voimassa oleva kaava noin puolessa osassa maakuntaa. Maakuntakaavan ohjausvaikutus tuo luotettavuutta ja pysyvyyttä alueidenkäytön suunnitteluun.

Maakuntakaavan tarkoituksena on luoda uusia mutta myös suojata tarpeellisia kehittämismahdollisuuksia tulevaisuutta ajatellen. Tällä tavalla toimien luodaan merkittävää turvaa Suomen kannalta kriittisille elinkeinoelämän investoinneille kuten puhtaan siirtymän hankkeille tai infratarpeille. Maakuntakaavalla ratkotaan kuntarajat ja jopa maakuntarajat ylittäviä vaikeita kysymyksiä ja intressiristiriitoja, joihin yksittäiset kunnat eivät toimivaltansa puitteissa voi tarttua. Nämä eivät välttämättä kuitenkaan aina ole yksinomaan valtakunnallisia taikka maakunnallisia kysymyksiä, mutta useimmiten vähintään alueellisen kehittämisen kannalta olennaisia.

Pienemmät kunnat ovat tyypillisesti tukeutuneet maakuntakaavaan tilanteessa, jossa kunnalla ei ole yleiskaavoitukseen riittäviä resursseja. Tilannetta on vaikeaa keskipitkälläkään aikavälillä muuttaa suunnittelualan vaikean työvoimapulan ja kuntien taloudellisten resurssien pysyväisluonteisen heikentymisen vuoksi.

23 § Maakuntakaavan sisältövaatimukset

Maakuntakaavan sisältövaatimukseen esitetään joitakin muutoksia ja lisäyksiä mm. ilmastonmuutoksen ja luonnon monimuotoisuuteen liittyen. Myös erilaisten selvitysvaatimusten kasvattaminen vaikuttaa työmäärään ja sitä kautta myös kustannusten kasvuun kaavoitustyössä.

Sisältövaatimuksiin esitetään myös muutosta koskien aluerakenteen huomioon ottamista. Uuden lain mukaan maakuntakaavaa laadittaessa ei enää olisi kiinnitettävä erityistä huomiota alue- ja yhdyskuntarakenteen tarkoituksenmukaisuuteen vaan se on korvattu aluerakenteen toimivuutta koskevalla vaatimuksella. Muutos on valitettava, sillä pitkäjänteisessä suunnittelussa tarkoituksenmukaisuusharkinnalla on erityinen merkitys ja arvo. Tarkoituksenmukainen ratkaisu on tärkeää voida jatkossakin osoittaa maakuntakaavassa, vaikka kyseinen ratkaisu ei sellaisenaan edustaisi juuri siinä hetkessä tai tarkkuustason takia muita lueteltuja sisältövaatimuksia. Varsinais-Suomen liitto esittääkin huolensa siitä, että tarkoituksenmukaisuusvaatimuksen poistuesssa maakuntakaavan sisältövaatimuksista se kaventaa hyvien ja tarkoituksenmukaisten suunnitteluratkaisujen löytämistä korostaen muita sisältövaatimuksia tarkoituksenmukaisuuden edelle, myös mahdollisessa tuomioistuinkäsittelyssä. Tyypillinen tarkoituksenmukainen ratkaisu voisi esimerkiksi olla merkittävä tulevaisuuden infravaraus, johon on tarpeen ja järkevää varautua, vaikka se ei sellaisenaan esimerkiksi suunnittelun huomattavan yleispiirteisyyden takia tai pitkälle tulevaisuuteen tehtävänä varauksena täyttäisi sellaisenaan yksilöidysti muita sisältövaatimuksia.

Varsinais-Suomen liitto esittää, että maakuntakaavoituksen sisältövaatimuksiin palautetaan velvoite kiinnittää erityistä huomiota suunnitteluratkaisun tarkoituksenmukaisuuteen aluerakenteen näkökulmasta. Palauttaminen on myös yhteneväinen hallitusohjelman kanssa, jonka mukaan "Hallitus laatii alueidenkäyttölain, joka edistää tarkoituksenmukaista maankäyttöä..."

27 § Maakuntakaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan

Varsinais-Suomen liitto pitää erityisen valitettavana sitä, että lakiluonnoksessa on poistettu viranomaisten velvollisuus sekä ottaa maakuntakaava huomioon että pyrkimys edistää maakuntakaavan toteuttamista. Jatkossa lakiluonnoksen mukaan riittäisi se, että viranomaisen katsoo, ettei se toimenpiteillä olennaisesti vaikeuteta maakuntakaavan toteuttamista (27 §). Koska myös kaupunkiseutujen yhteistyövelvoitetta koskevassa pykälässä (8 §) valtio on velvoitettu vain osallistumaan kaupunkiseudun yhteistyöhön, jää epäselväksi mitä aluerakenteeseen liittyviä asioita valtion viranomaiset ja erityisesti alueelliset viranomaiset jatkossa edistävät ja mihin suunnitelmiin mahdollinen edistäminen perustuu? Maakuntakaava on vahvaan asiantuntijuuteen sekä laajan vuorovaikutteiseen ja demokraattiseen päätöksentekoprosessiin perustuva juridinen asiakirja, jonka on perusteltua myös jatkossa toimia yhteisiä asioita edistävän viranomaistyön pohjalla.

Varsinais-Suomen liiton näkemyksen mukaan viranomaisten edistämismuoto koskien maakuntakaavaa, tai vähintäänkin velvollisuus ottaa maakuntakaava huomioon, on säilytettävä uudessa laissa.

Lisäksi, ottaen huomioon mitä luvussa 16 Pakkokeinot ja seuraamukset säädetään mm. määräajan asettamisesta maakuntakaavan laatimiseksi ja pitämiseksi ajan tasalla sekä määräajan asettamisesta valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden saavuttamiseksi, on ilmeistä, että maakuntakaavan merkitys, maakuntakaavan ohjaavuus ja sen intressejä yhteensovittava tehtävä on lakivalmistelussa tunnistettu,

joten maakuntakaavan edistämismääräyksen säilyttäminen on tästäkin näkökulmasta perusteltua.

Luku 5 (43 §, 44 §, 45 §, 46 §)

Hallituksen tavoite sujuvoittaa ja eräällä tavalla yksinkertaistaa kaavoitusta on kannatettava ja siitä syystä lakiluonnoksessa tulee korjata päällekkäisyys, joka muodostuu maakuntakaavan ja kuntien yhteisen yleiskaavan välisessä oikeusvaikutuksessa. Lakiluonnoksen mukaan kuntien yhteinen yleiskaava ohjaisi kuntien yleiskaavoitusta maakuntakaavan sijaan. Mikäli alueella on siis laadittu yhteinen yleiskaava, ohjaa se yksityiskohtaisempaa suunnittelua myös sen jälkeen, kun uusi maakuntakaava on tullut voimaan. Näin ollen maakuntakaavan päivittämisen jälkeen ensin tulee muuttaa, tai kumota, yhteinen yleiskaava, jotta kunnat voivat tehdä maakuntakaavan mukaisesti yleiskaavat ja tämän jälkeen asemakaavat. Tämä monimutkainen menettely ei yksinkertaista eikä nopeuta kaavoitusta.

Nykyinen lainsäädäntö, kaavahierarkia ja maakuntakaavan ohjausvaikutus tulisi tältä osin säilyttää. Kuntien yhteinen yleiskaava on mahdollista laatia jo nykyisen lainsäädännön puitteissa. Varsinais-Suomessa Turun ja Liedon kaupungit ovat jo aiemmin laatineet yhteisen osayleiskaavan ja Varsinais-Suomen liitto pitää kannatettavana, että laki mahdollistaa ja rohkaisee kuntia jatkossakin tiivistämään yhteistyötä ja laatimaan yhteisiä yleiskaavoja. Huomionarvoista on kuitenkin, että yleiskaavan sisältövaatimukset eivät vastaa maakuntakaavan sisältövaatimuksia. Yleiskaavaan ei näin ollen esimerkiksi sisälly vastaavassa laajuudessa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden yhteensovittamista maakunnallisten tavoitteiden kanssa.

Luku 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Lakiluonnokseen on sisällytetty nykyistä yksityiskohtaisempaa säätelyä koskien tuulivoimarakentamista. Lakiluonnoksessa on asetettu vähimmäisetäisyys voimaloille suhteessa astutukseen kuntakaavatasoilla, kahdeksan kertaa voimalan kokonaiskorkeus. Tämä vähimmäisetäisyys ei koske maakuntakaavoja, ei maakuntakaavoissa osoitettuja tuulivoimaloiden alueita, eikä niiden tarkentuvaa suunnittelua kuntakaavoissa. Kuntakaavojen kokoisille tuulivoimahankkeille tämä ehdotettu vähimmäisetäisyys on ylimitoitettu. Voimaloiden tämänhetkisen kokonaiskorkeuden ollessa noin 250–275 metriä, tulee vähimmäisetäisyydestä varsin pitkä, 2–2,2 km ja tulevaisuuden yli kolmisataametrisille voimaloille vastaavasti vielä enemmän. Koska maanomistus on Varsinais-Suomessa hyvin pirstaleista, ei ole todennäköistä, että alueita toteutuisi myöskään suostumusmenettelyn tuloksena. Ehdotuksen myötä kuntakaavatasoille luotaisiin erilaiset tuulivoimasuunnittelun ehdot kuin maakuntakaavatasoille mitä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Tuulivoimasuunnittelun vähimmäisetäisyyttä asutukseen on toistaiseksi ohjannut ennen muuta asetus tuulivoimaloiden ulkomelun ohjeistoista, jonka myötä etäisyys asettuu noin 800–1 200 metriin aina tapauskohtaisten tarkkojen melumallinnusten perusteella. Varsinais-Suomen liitto katsoo, että kuntakaavatasolle ei pidä luoda erilaista ja erillistä normiohjausta tuulivoimalle. Maatuulivoiman sijoittamisen ohjausta tulisi jatkaa samassa ohjauskehyksessä kaavatasosta riippumatta ja

asutuksen lisäksi suhteessa myös muihin lainsäädännön ja suunnitteluohjeiden rajauksiin koskien virkistystä, luontoarvoja, kulttuuriympäristöjä, kriittistä infraa sekä puolustusvoimien alueita.

Luku 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset ja rakentamislaki 46 §

On positiivista, että teollisen aurinkovoiman sijoittamiselle ehdotetaan yhtenäisiä säädöksiä koko maahan, sillä toistaiseksi käytännöt ovat vaihdelleet paljon. Myönteistä on, että teollisten aurinkovoimaloiden sijoittamisessa ohjataan kuntakaavoitusmenettelyyn nykyään vallitsevan sijoittamislupamenettelyn sijasta, ja että myös aurinkovoimalle mahdollistetaan rakentaminen osayleiskaavan perusteella selkeästi nykyisen tulkinnanvaraisuuden sijasta. Teollisen aurinkovoiman sijoittamisen rajaukset suhteessa metsiin ja ojittamattomiin soihin ovat niin ikään paikallaan. Näillä aloilla maankäytön muutosten ilmastovaikutukset hiilenkiertoon ovat niin suuria, etteivät voimat pysty niitä elinkaarensa aikana hyvittämään. Varsinais-Suomen liitto ehdottaa määritelmään kuitenkin pientä korjausta siitä, että sana "luonnontilainen" jätettäisiin suon yhteydessä pois koska määritelmä saattaa nostaa ojittamattoman suon määritelmän epärealistisen korkeaksi ja tulkinnanvaraiseksi.

Lisäksi rakentamislain 46 §, joka koskee sijoittamisen edellytyksiä suunnittelutarvealueella, on ehdotettu, että merkittävänä rakentamisena pidetään aina pinta-alaltaan vähintään kymmenen hehtaarin kokoista aurinkovoimalaa. Varsinais-Suomen liitto pyytää vielä harkitsemaan aurinkovoimarakentamista koskevaa hehtaariperusteista säätelyä. Liitto ehdottaa, että alarajaa nostetaan selkeästi korkeammaksi, esimerkiksi 40 hehtaariin tai tapauskohtaisesti harkittavaksi.

Päätös

Suunnittelujohtaja Heidi Saaristo-Levin esitteli asian.

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 113

Lausunto Varsinais-Suomen alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029

VSLDno-2025-263

Valmistelija / lisätiedot:

Malla Rannikko-Laine, edunvalvontajohtaja, malla.rannikko-laine@varsinais-suomi.fi

Varsinais-Suomen hyvinvointialue pyytää Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029. Lausunto on pyydetty toimittamaan 30.5.2025 mennessä. Liitto on sopinut toimittavansa lausunnon 4.6. mennessä.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman avulla johdetaan, ohjataan ja kehitetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä, varmistetaan toiminnan suunnitelmallisuus, tavoitteellisuus ja pitkäjänteisyys sekä yhteistyö eri toimijoiden välillä. Suunnitelma perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiin sekä lastensuojelu-, vanhuspalvelu- ja ehkäisevän päihdetyön lainsäädäntöön.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on sekä hyvinvointialueen että kuntien lakisääteinen tehtävä. Hyvinvointialueen on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin ja raportoitava niistä.

Hyvinvointialue valmistelee alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman aluevaltuustolle valtuustokausittain yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Sillä on vastuu palvelujen yhteensovittamisesta sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin. Kunnissa laadittavat hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat toimivat kunnan oman hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työvälineenä. Kunnat hyödyntävät omien suunnitelmiensa laadinnassa alueellista hyvinvointisuunnitelmaa ja kuvaavat, mitä tavoitteet tarkoittavat omalle kunnalle ja mitkä ovat konkreettiset toimenpiteet niiden saavuttamiseksi.

Hyvinvointialueen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä (hyte-työ) tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen toimijoina alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa mainitaan hyvinvointialue, kunnat, maakunnan liitto sekä järjestöt ja yritykset. Myös aluehallintoviranomaisella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oma roolinsa.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä ohjaavat kansalliset linjaukset, tavoitteet ja toimenpiteet, joiden tavoitteena on vähentää eriarvoisuutta, lisätä osallisuutta, vahvistaa työ- ja toimintakykyä, lisätä terveellisiä elintapoja ja vahvistaa arjen ja lähi-suhteiden turvallisuutta. Varsinais-Suomen alueellisen

hyvinvointisuunnitelman tavoitteena on varsinaissuomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden parantaminen, hyvinvointi- ja terveyserojen kaventuminen sekä arjen ja lähisuhteiden turvallisuuden lisääminen.

Varsinais-Suomea ja koko Suomea haastavat väestön ikääntyminen ja tähän liittyvä palvelutarpeiden kasvu, elintapoihin (ravitsemus, liikkumattomuus ja päihteiden käyttö) liittyvä ja ehkäistävissä oleva sairastavuus sekä mielenterveyden haasteet kaikissa ikäryhmissä. Vaikka suuri osa varsinaissuomalaisista voi hyvin, hyvinvointi- ja terveyserot ovat merkittäviä. Usein huono-osaisuus siirtyy paitsi elämänvaiheesta toiseen myös sukupolvelta toiselle.

Lausunto

Varsinais-Suomen liitto pitää tärkeänä mahdollisuutta lausua alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta vuosille 2026–2029. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuus on osa laaja-alaista alueellista yhteistyötä ja on myönteistä, että suunnitelmassa on tunnistettu maakunnan liiton rooli.

Liitto näkee suunnitelman tärkeänä maakunnallisena strategisena välineenä, jonka avulla linjataan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteita ja toimenpiteitä sekä ohjataan monitoimijaista yhteistyötä. Suunnitelmassa on tunnistettu hyvin alueen hyvinvointi- ja terveyseroja sekä väestön eriytyviä tarpeita, nostettu esiin tavoitteita ja toimenpiteitä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä tuotu esiin mittaristoa tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi.

Varsinais-Suomen alueellinen hyvinvointisuunnitelma tukee useita maakuntastrategian painopisteitä, kuten eriarvoisuuden vähentämistä, yhteisöllisyyden vahvistamista, kulttuurihyvinvoinnin edistämistä ja ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä. Nämä tavoitteet näkyvät vahvasti myös Varsinais-Suomen maakuntaohjelman 2026–2029 luonnoksessa, jossa alueellinen hyvinvointisuunnitelma mainitaan yhtenä työkaluna. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on osa kestävästä aluekehityksestä – hyvinvointi luo edellytyksiä elinvoimalle, työ- ja toimintakyvylle, koulutukselle ja sosiaaliselle osallisuudelle. Hyvinvoiva väestö vahvistaa myös maakunnan veto- ja pitovoimaa.

Varsinais-Suomen näkökulmasta tärkeää alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisessa on varmistaa hyvinvointialueen ja kuntien välinen saumaton yhteistyö ja vuorovaikutus. Lisäksi hyvinvointialueen ja Varsinais-Suomen 27 kunnan välinen tasavertainen neuvotteluasema on olennainen lähtökohta asukkaiden palveluiden jatkuvuudelle. Kuntien ja hyvinvointialueen palveluiden rajapintaan on rakennettava selkeät ja pitkäjänteiset yhteistyörakenteet, joilla taataan palveluiden jatkuvuus ja ennakoitavuus. Esimerkiksi kriittisiä yhteistyökysymyksiä ovat tilojen käyttö, palveluverkko, yhteistyön rajapinnat ja resursointi.

Alueelliset hyte-neuvottelut ja poikkihallinnolliset työryhmät sekä hyvinvointialueen ja kuntajohdon yhteistyöneuvottelut toimivat hyvänä alustana tavoitteiden yhteensovittamiseen, suunnitteluun, seurantaan ja tiedon jakamiseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä on lisäksi välttämätöntä huolehtia yhteistyöstä ja vuoropuhelusta kolmannen sektorin sekä yrityskentän kanssa.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi 4.6.2025 annetun lausunnon Varsinais-Suomen alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 114

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman mukaiset hankkeet (EAKR), myönteiset esitykset

VSLDno-2025-19

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja, tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi

Etelä-Suomen maakuntien ohjelmakauden 2021–2027 kuudes yhteinen Euroopan aluekehitysrahaston hankehaku UUMLII-022 toteutui ajalla 3.2.2025–7.3.2025. Varsinais-Suomen liiton käytössä oleva myöntövaltuus tässä haussa oli yhteensä noin 3,1 miljoonaa euroa. Haussa oli avoimena sekä toimintalinja 1 Innovatiivinen Suomi (erityistavoitteet 1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen, noin 766 000 euroa ja 1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi, noin 418 000 euroa) että toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi (erityistavoitteet 2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen, noin 578 000 euroa, 2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen, noin 527 000 euroa ja 2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen, noin 830 000 euroa).

Hankkeiden arvioinnissa käytetään EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman seurantakomitean hyväksymiä yleisiä ja erityisiä valintaperusteita. Tässä haussa kaikissa erityistavoitteissa käytetään myös tarkentavaa alueellista valintaperustetta: ”Hanke kohdistuu maakuntien strategioissa (erityisesti älykkään erikoistumisen strategia) tunnistettuihin kärkialoihin tai kehittämiskohteisiin.” Hakemuksia on tarkasteltu ja pisteytetty myös siitä näkökulmasta, tukeeko hanke maakuntaohjelmaa 2022–2025 sekä siihen liittyvää älykkään erikoistumisen strategiaa, jonka kärkiä ovat seuraavat teemat: 1) Sininen talous ja uudistuva teollisuus 2) Innovatiiviset ruokaketjut sekä 3) Lääke- ja terveysteknologia.

Haku oli yksivaiheinen ja hakemukset jätettiin sähköisessä EURA 2021 -järjestelmässä. Varsinais-Suomen maakuntaan joko kokonaan tai osittain kohdistuvia hankekokonaisuuksia saapui 13 kappaletta. Lisäksi Etelä-Karjalan liiton avaamaan EKALII-015, Keski-Pohjanmaan liiton avaamaan KEPLII-017 ja Pirkanmaan liiton avaamaan PIRLII-012 hakuihin jätettiin kuhunkin yksi osittain Varsinais-Suomen alueella toteutuva ylimaakunnallinen hankekokonaisuus. Yhteensä 16 hankekokonaisuudessa on 29 hakemusta, joista 16 hakemusta on osoitettu Varsinais-Suomen liiton käsittelyyn.

Toimintalinja 1 Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite 1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

R-02323 (405917, 406213) RaTKI – Ruoka-alan TKI-toimintaa kiihdyttävät toimintamallit (Business Turku Oy Ab, Turun yliopisto)

Hankekuvaus: RaTKI – Ruoka-alan TKI-toimintaa kiihdyttävät toimintamallit - hankkeessa kehitetään yritysten, korkeakoulujen ja muiden innovaatiotoiminnan sidosryhmien tarpeisiin kolme toiminta- ja yhteistyömallia, jotka edistävät ruokasektorin TKI-potentiaalin täyttä hyödyntämistä. Hankkeessa luodaan 1) Varsinais-Suomeen ruokaketjun yhteistyöfoorumi, jossa mahdollistetaan koko ekosysteemin toimijoiden osallistuminen yhteistyöhön uusien innovaatioiden aikaansaamiseksi ja tukemiseksi. Foorumiin tuodaan pohjoismainen ulottuvuus vahvistamalla sen yhteyttä Tukholman ruokaekosysteemiin. Tämän lisäksi kehitetään 2) työpajatoiminnan pohjalle rakentuva innovaatiomalli, joka edesauttaa uusien ruokainnovaatioiden jalostumista niin yritysten kuin tutkijoiden toiminnan pohjalta, sekä

3) kuluttajaymmärrystä lisäävä toimintamalli yhteistyössä kaupan alan kanssa.

Hankkeen toimet mahdollistavat ruokaketjun TKI-panostusten kasvua Varsinais-Suomen tavoitteiden mukaisesti, tukevat uusien innovaatioiden kehittämistä ja käyttöönottoa, lisäävät innovaatiotoimintaan osallistuvien yritysten lukumäärää, parantavat ruokaketjun yritysten liiketoiminta- ja vientiedellytyksiä sekä tiivistävät yritysten ja korkeakoulujen yhteistyötä. Business Turku vastaa yrityskentän aktivoimisesta sekä yrityslähtöisen innovaatiotoiminnan ja markkinaivalmiuksien kehittämisestä. Turun yliopisto tuo hankkeeseen kehittäjäverkostot, tutkimusosaamisen, testausalustat ja yhteiskehittämismallit.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus menestyi erityistavoitteen erityisten valintakriteerien ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteiden mukaisessa vertailussa. Hanke sai arvioinnissa pistemäärän 32/52. Hanke esitetään hyväksyttäväksi pisteytyksen perusteella ja sitä esitetään rahoitettavaksi Varsinais-Suomen liiton myöntövaltuudesta enintään 338 763 eurolla. Ennen rahoituspäätöksen tekemistä rahoittaja käy tuenhakijoiden kanssa tarkentavat rahoitusneuvottelut hankesuunnitelmiin tarvittavista muutoksista.

406242 Vapaamuotoinen ruiskuvalu lääketieteellisten sovellusten valmistuksen pilotointiin ja teknologian käyttöönottoon (FIMPACT) (Turun ammattikorkeakoulu Oy)

Hankekuvaus: Hankkeessa pilotoidaan uutta Freeform injection molding (FIM) -muotin valmistustekniikkaa, jolla voidaan valmistaa vapaamuotoisia kappaleita eri alojen yritysten käyttöön (in vitro -diagnostiikka, lääkeannostelu ja hammaslääketiede). FIM on valmistustekniikka, jolla tehdään ruiskuvalamalla monimutkaisia ja epäsäännöllisiä kappaleita liuotettavien muottien avulla. Muotteja ja lopputuotteita voidaan tehdä nopeammin ja kustannustehokkaammin, koska FIM-tekniikalla päästään eroon perinteisen muotinvalmistustekniikan rajoitteista. Tärkeimmät hankkeen tavoitteet ovat:

1. Osoittaa FIM-teknologian soveltuvuus valittuihin applikaatioihin toteuttamalla vähintään kolmen eri applikaation pilotointi ja toimivuuden osoitus yhdessä alan yritysten kanssa.
2. Kasvattaa Varsinais-Suomen yritysten FIM-teknologiaan liittyvää osaamista ja löytää heille sopivia käyttökohteita. Kun FIM-teknologian toimivuus on osoitettu, projektissa selvitetään minkälaisia muita hyödyntämismahdollisuuksia Varsinais-Suomen yritykset näkevät FIM-teknologialle. Tämä tehdään tunnistamalla ja haastattelemalla potentiaalisia yrityksiä, joita alueelta löytyy useita.
3. Levittää tietoa uuden valmistusmenetelmän mahdollisuuksista järjestämällä työpajoja ja verkostoitumistilaisuuksia alueen yrityksille.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus menestyi erityistavoitteen erityisten valintakriteerien ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteiden mukaisessa vertailussa. Hanke sai arvioinnissa pistemäärän 33/52. Hanke esitetään hyväksyttäväksi pisteytyksen perusteella ja sitä esitetään rahoitettavaksi ehdollisena kustannusarviosta tehtävät vähennykset huomioiden Varsinais-Suomen liiton myöntövaltuudesta enintään 218 235 eurolla. Ennen rahoituspäätöksen tekemistä rahoittaja käy tarvittaessa tuenhakijoiden kanssa tarkentavat rahoitusneuvottelut hankesuunnitelmaan edellytettävistä muutoksista.

Erityistavoite 1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

406238 Teollisuuden Älyratkaisut (Turun ammattikorkeakoulu Oy)

Hankekuvaus: Teollisuuden Älyratkaisut -hanke tukee Varsinais-Suomen valmistavan teollisuuden ja elintarviketeollisuuden pk-yrityksiä tekoälyn ja automaation hyödyntämisessä. Tavoitteena on lisätä yritysten kilpailukykyä, parantaa tuotannon tehokkuutta ja optimoida resurssien käyttöä, jotta yritykset voivat vastata teollisuuden digitalisaation ja kestävän kehityksen haasteisiin.

Pk-yrityksillä ei usein ole tarvittavia resursseja tai teknistä asiantuntemusta tekoälyn ja automaation käyttöönottoon. Hanke tarjoaa heille käytännönläheisen, riskittömän ja kustannustehokkaan tavan tutkia ja testata tekoälyratkaisuja omassa tuotantoympäristössään.

Hankkeen toteutus perustuu neljään pilottiyritykseen, joissa analysoidaan tuotantodataa ja testataan tekoälyratkaisuja aidoissa teollisuusympäristöissä. Lisäksi toteutetaan 20 yrityksen haastattelukierros, joka antaa kattavan kuvan pk-yritysten tekoälyn ja automaation kehitystarpeista. Hankkeen lopussa järjestetään levittämispäivä, johon kutsutaan yli 100 yritystä, jotta tulokset saadaan laajasti käyttöön.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-

Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus menestyi ehdollisena erityistavoitteen erityisten valintakriteerien ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteiden mukaisessa vertailussa. Hanke sai arvioinnissa pistemäärän 33/52. Hanke esitetään hyväksyttäväksi pisteytyksen perusteella ja sitä esitetään rahoitettavaksi ehdollisena kustannusarviosta tehtävät vähennykset huomioiden Varsinais-Suomen liiton myöntövaltuudesta enintään 223 169 eurolla. Ennen rahoituspäätöksen tekemistä rahoittaja käy tuenhakijan kanssa tarkentavat rahoitusneuvottelut hankesuunnitelmaan edellytettävistä muutoksista.

406282 SignalSafe – Turvallisempaa ja tehokkaampaa merenkulkua (Turun ammattikorkeakoulu Oy)

Hankekuvaus: SignalSafe-hanke keskittyy parantamaan merenkulun turvallisuutta ja tehokkuutta kehittämällä ja pilotoimalla ratkaisuja, jotka parantavat digitaalisen merenkulun toimintavarmuutta. Hankkeessa keskitytään erityisesti GNSS-häiriöiden monitorointiin, tietoliikenteen laadun reaaliaikaiseen seurantaan sekä kyberturvallisuushkien tunnistamiseen. Tavoitteena on tukea Varsinais-Suomen meriteollisuuden ja varustamoiden kilpailukykyä sekä edistää kestävä kehitystä ja ympäristön tilan seurantaa. Hankkeen toimenpiteet: TP1 – Vesiliikenteen tilannetietoisuusratkaisujen tarve- ja testauskartoitus (M1-M12) TP2 – Tilannetietoisuusalgoritmien, mittausautomaation ja testialustan kehitys vastaamaan yritysten käyttötarpeisiin (M6-M24) TP3 – Käyttötapausten pilotointi (M6-M26) TP4 – Hankkeen hallinto, viestintä ja vaikuttavuuden arviointi (M1-M28)

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus menestyi erityistavoitteen 1.2 erityisten valintakriteerien ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteiden mukaisessa vertailussa. Hanke sai arvioinnissa pistemäärän 35/52. Hanke esitetään hyväksyttäväksi pisteytyksen perusteella ja sitä esitetään rahoitettavaksi ehdollisena (siirto erityistavoitteeseen 1.2) Varsinais-Suomen liiton myöntövaltuudesta enintään 194 831 eurolla. Ennen rahoituspäätöksen tekemistä rahoittaja käy tarvittaessa tuenhakijan kanssa tarkentavat rahoitusneuvottelut hankesuunnitelmaan edellytettävistä muutoksista.

Toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

R-02326 (406007, 406218) Yritysten kestävyysääntely muuttuvassa maailmassa (Turun ammattikorkeakoulu Oy, Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi)

Hankekuvaus: Hankkeen päätavoitteena on tukea pk-yritysten kestävä kasvua ja uudistumista erityisesti nostamalla yritysten kestävyysraportointiin ja -sääntelyyn liittyvää osaamista ja kyvykkyyksiä. EU:n kestävyysääntelyyn liittyvä lainsäädäntö on kasvanut merkittävästi viime vuosina, minkä seurauksena varsinkin

alihankintaketjussa olevien mikro- ja pk yritysten on haasteellista pysyä mukana sääntelyyn liittyvissä toimissa. Käytännössä hankkeen tavoitteena on lisätä pk-yrityksen osaamista siitä, miten EU-regulaatio toimii ja millaisia vaikutuksia sillä on yrityksiin. Toisena hankkeen päätavoitteena on tukea alihankintaverkostoissa olevia pk-yrityksiä hiilineutraaliudessa ja energiatehokkuuden parantamisessa sekä kiertotalouteen siirtymisessä hyödyntämällä vahvasti alueellista yrityskorkeakouluyhteistyötä, alueen toimijoiden välistä kumppanuutta ja yhteiskehittämistä. Lisäksi hankkeen tavoitteina on kehittää työkaluja yritysten hiilineutraalisuustavoitteiden/kestävyysraportoinnin monitorointiin ja seurantaan, kehittää yritysvastuuraportointiin tarvittavaa toimintamallia, joka pureutuu siihen, miten niiden on tehokkainta kerätä tarvittava data yritysvastuuraportointia varten ja todentaa tulosten kautta se, mihin toimintaan yrityksen tulee tulevaisuudessa keskittää kehittäminen (esim. kiertotalouden kehittäminen ja vähähiilisyttä edistävien toimenpiteiden kehittäminen). Hankkeen tavoitteena on myös demonstroida yritysten kanssa yritysvastuuraportoinnin datan keräämiseen tarvittavia työkaluja sekä uusia kiertotalouden liiketoimintamalleja sekä vähähiilisiä energiaratkaisuja. Näistä ratkaisuista koostetaan julkinen opas, minkä avulla yritys pystyy aloittamaan oman sääntelyraportointi prosessinsa.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus menestyi ehdollisena erityistavoitteen erityisten valintakriteerien ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa. Hanke sai arvioinnissa pistemäärän 32/52. Hanke esitetään hyväksyttäväksi pisteytyksen perusteella ja sitä esitetään rahoitettavaksi Varsinais-Suomen liiton myöntövaltuudesta enintään 205 446 eurolla. Ennen rahoituspäätöksen tekemistä rahoittaja käy tuenhakijoiden kanssa tarkentavat rahoitusneuvottelut hankesuunnitelmiin tarvittavista muutoksista.

Erityistavoite 2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

406329 REDUCE - Ilmastonmuutokseen sopeutuminen datavetoisilla lieventämisstrategioilla valumaveden vähentämiseksi ja rannikkoveden laadun parantamiseksi (Turun ammattikorkeakoulu Oy)

Hankekuvaus: Hankkeen tavoitteena on tunnistaa Lounais-Suomen rannikkovaluma-alueilla kriittisiä kohteita, joilla ilmastonmuutos tulee aiheuttamaan lisääntyneitä tulvia ja rannikkovesien tilaa heikentäviä valumia. Lisäksi hankkeessa tuotetaan tietoa käytännön ratkaisuista ja lieventämisstrategioista rannikkovesien tilan edistämiseksi ja tulvariskien hillitsemiseksi sekä arvioidaan näiden toimien hyödyllisyyttä osana erilaisia ilmastoskenaarioita. Hyödyntämällä kehittyneitä, korkearesoluutioisia ja paikallisesti muunneltavia laskentamalleja sekä rannikkovesien laadun seurantatietoja hankkeessa tunnistetaan, missä kuormittavan aineksen kertymisen kannalta kriittiset kohteet eli ns. hot spotit sijaitsevat. Samalla hankkeessa arvioidaan, miten ja mitä reittejä pitkin kuormittava aines kulkeutuu Saaristomereen. Näitä tietoja tarvitaan

kipeästi erityisesti mantereen ulkopuolella, koska nykyiset alueelliset mallit (esim. WSFS-VEMALA) eivät kata saaristoa. Tämä puute edellyttää uusia ja ajantasaisia ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja muuttuvaan ilmastoon sopeutumisen suunnittelussa. Kehittyneiden ja tarkennettujen laskentamallien ja kohtuuhintaisten seurantaratkaisujen avulla voidaan tuottaa uudenlaista, tutkittua tietoa rannikkoalueiden nykyisistä ja tulevista hydrologisista olosuhteista ja niiden vaikutuksista rannikkovesien laatuun. Näiden tietojen perusteella voidaan arvioida äärimmäisten sääolojen mahdollisia vaikutuksia rannikon valumavesiin, joiden odotetaan lisääntyvän ilmastonmuutoksen myötä. Lisäksi hanke tarjoaa tutkittuun tietoon perustuvan arvioinnin perusteella kunnille ja asianomaisille sidosryhmille toteuttamiskelpoisia ratkaisuja ja ohjeita, joiden avulla ne voivat panna täytäntöön tehokkaita luontopohjaisia ratkaisuja, ennallistamistoimenpiteitä ja maankäytökäytäntöjä mereen päätyvän kuormituksen vähentämiseksi sekä tulvien hillitsemiseksi.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus menestyi ehdollisena erityistavoitteen erityisten valintakriteerien ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa. Hanke sai arvioinnissa pistemäärän 32/52. Hanke esitetään hyväksyttäväksi pisteytyksen perusteella ja sitä esitetään rahoitettavaksi Varsinais-Suomen liiton myöntövaltuudesta enintään 289 354 eurolla. Ennen rahoituspäätöksen tekemistä rahoittaja käy tuenhakijoiden kanssa tarkentavat rahoitusneuvottelut hankesuunnitelmiin tarvittavista muutoksista.

R-02370 (406199, 406359, 406360) Vesivarojen huomioiminen osana puhtaita investointeja – VHOPIS (Centria ammattikorkeakoulu Oy, Turun ammattikorkeakoulu Oy, Oy Vaasan ammattikorkeakoulu - Vasa yrkeshögskola Ab)

Hankekuvaus: Monet vihreän siirtymän teknologiat ovat vesiresurssien osalta intensiivisiä. Vesienhallinta on oleellista vihreän siirtymän investointien toteuttamisen yhteydessä. Vedyntuotanto, akkutuotanto ja kierrätys, hiilen sieppaaminen, käyttö ja varastointi, biomassan tuotanto ja biopolttoaineiden tuotanto vaativat kaikki vesiresursseja joko raaka-aineena, viilentämiseen tai esim. nieluna päästöjen käsittelyä. Näitä vesiresursseihin keskittyviä tarpeita ei huomioida intersektoriaalisesti tarpeellisella tasolla eri strategioissa ja lainsäädännössä, mikä voi johtaa investointihankkeiden viivästymiseen ja huonoon toteutukseen. Hanke keskittyy vesialan sektorit ja hallinnonalat yhdistävään ja rajat ylittävään yhteistyöhön vesivarantojen huomioimiseksi puhtaan siirtymän investointien suunnittelussa, investointien luvituksessa, valvonnassa ja ympäristövaikutusten seurannassa. Hanke kokoaa tietoa parhaista käytännöistä ja tunnistaa vesialan sektorit ylittäviä jatkokehittämisen ja uudenlaisen yhteistyön mahdollisuuksia. Hankkeen tavoitteena on edistää puhtaan siirtymän investointien toimintaympäristön selkeyttä, läpinäkyvyyttä ja investointihankkeiden toteuttamisen sujuvoittamista esim. paikallisen hyväksyttävyyden ja lupaprosessin tiedonhankinnan nopeutumisen kautta.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus menestyi ehdollisena erityistavoitteen erityisten valintakriteerien ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteiden mukaisessa vertailussa. Hanke sai arvioinnissa pistemäärän 32/52. Hanke esitetään hyväksyttäväksi pisteytyksen perusteella ja sitä esitetään ehdollisena rahoitettavaksi Varsinais-Suomen liiton myöntövaltuudesta enintään 89 400 eurolla, mikäli myös Keski-Pohjanmaan liitto ja Pohjanmaan liitto osallistuvat hankkeen rahoitukseen.

Erityistavoite 2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

406010 Kotimainen arvoketju poistotekstiilien ja hampukkuidun jatkojalostamiseen KAPOJAT (Turun ammattikorkeakoulu Oy)

Hankekuvaus: Hankkeessa pyritään ratkaisemaan kuitupulaa, vähentämään jätettä ja tuomaan markkinoille vastuullisempia ja kestävämpiä tuotteita kehittämällä uudenlaisia jalosteita ja tuotteita airlay- eli ilmakarstausteknologialla. Tässä hankkeessa keskitytään vaikeasti kierrätettäviin sekoitemateriaaleihin sekä puuvillaa korvaavaan kestäväan hampukkuihin. Varsinais-Suomessa on edistynyt poistotekstiilien kierrätyslaitos ja kierrätyskuituja on hyvin saatavilla, lisäksi alueella on jo kertynyt osaamista hampun viljely- ja jalostustoiminnasta. Kaikille kierrätyskuiduille kuten vaikeasti kierrätettävissä oleville sekoitemateriaaleille ei kuitenkaan ole vielä hyödyntämisratkaisua ja hampun tuotannosta on puuttunut riittävä suunnitelmallisuus ja selkeys parhaista käyttösovelluksista kuidulle. Yrityksiltä on noussut selkeä tarve tunnistaa haasteet ja mahdollisuudet kierrätys- ja luonnonkuitujen hyödyntämisessä airlay-teknologialla sekä testata kehitettyjen tuotteiden ominaisuuksia investointivalmiuden parantamiseksi ja markkinoille pääsyn turvaamiseksi.

Tavoitteena on luoda arvoketjun toimijoista KAPOJAT-ekosysteemi ja kasvattaa ekosysteemin kilpailukykyä ja osaamista varmistamalla raaka-aineiden, jalosteiden ja lopputuotteiden laatua sekä muita ominaisuuksia ja niiden markkinoille sopivuutta. Hankkeessa selvitetään ja ratkotaan luonnon- ja kierrätyskuitua hyödyntävien arvoketjujen puutteita ja investointitarpeita. Näiden myötä tavoitteena on lisätä ekosysteemin investointivalmiutta ja kasvattaa sen osaamista ja kilpailukykyä. Osana tätä työtä ekosysteemille rakennetaan yhdessä yritysten kanssa tiekartta kohti investointeja, joka jää yrityksille työkaluksi hankkeen jälkeen. Tavoitteena on myös osana tiekartta työtä tukea yrityksiä hakemaan uusia kehitys- ja investointihankkeita, tulosten konkretisoitumiseksi ja investointien jalkauttamiseksi maakuntaan.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus menestyi erityistavoitteen erityisten valintakriteerien ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteiden mukaisessa vertailussa. Hanke sai arvioinnissa pistemäärän 39/52. Hanke esitetään hyväksyttäväksi pisteytyksen perusteella ja sitä esitetään rahoitettavaksi Varsinais-Suomen liiton myöntövaltuudesta enintään 234 848 eurolla. Ennen rahoituspäätöksen tekemistä

rahoittaja käy tuenhakijan kanssa tarkentavat rahoitusneuvottelut hankesuunnitelmaan tarvittavista muutoksista.

R-02298 (406133, 406348) Uudistuva autonkierrätys kestävyys siirtymässä – vähähiilinen kiertotalouden mukainen autonpurkulinjasto ja ekosysteemi (Autonpurkulinjasto 2.0) (Turun ammattikorkeakoulu Oy, Turun kaupunki)

Hankekuvaus: Autonpurkulinjasto 2.0 -hankkeessa kehitetään yhteistyössä Turun AMK:n, Turun ammatti-instituutin (TAI) ja kohdeyritysten kanssa autonpurkulinjastoa, jossa pilotoidaan uusia purkumenetelmiä, ml. robotiikan ja automaation hyödyntämistä sekä kokeillaan uudelleenkäytön ja materiaalikierrätyksen mahdollistavia ratkaisuja, joilla voidaan parantaa itse purkutoiminnan sekä laadukkaiden osien uudelleenkäytön että materiaalikierrätyksen toimivuutta ja samalla kannattavuutta. Hankkeessa tehtäviin kokeiluihin ja menetelmien testauksiin käytetään TAI:n tiloissa olevaa autonpurkulinjastoa, joka on pilottiversio ja toimii työalustana nyt suunnitellulle hankkeelle.

Hankkeen tuloksena syntyy konseptimalli modernista versiosta tulevaisuuden autopurkulinjastosta, joka vastaa yritysten tulevaisuuden tarpeita, ja jossa otetaan huomioon uudistuvan lainsäädännön vaatimukset sekä kannattava kestävä liiketoiminta. Hankkeessa mukana olevat yritykset voivat hyödyntää hankkeessa kehitettäviä ratkaisuja suoraan omassa toiminnassaan. Tulokset ovat toteutettavissa ja skaalattavissa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus menestyi ehdollisena erityistavoitteen erityisten valintakriteerien ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa. Hanke sai arvioinnissa pistemäärän 37/52. Hanke esitetään hyväksyttäväksi pisteytyksen perusteella ja sitä esitetään rahoitettavaksi Varsinais-Suomen liiton myöntövaltuudesta enintään 276 604 eurolla. Ennen rahoituspäätöksen tekemistä rahoittaja käy tuenhakijoiden kanssa tarvittaessa tarkentavat rahoitusneuvottelut hankesuunnitelmiin tarvittavista muutoksista.

R-02501 (406695, 406696, 406697) QualiPlast - Muovien laadun mittaus ja kiertotalousdata ja R-02502 (406698, 406699, 406700) ja INVEST QualiPlast - Muovien laadun mittaus ja kiertotalousdata (Tampereen ammattikorkeakoulu Oy, Turun ammattikorkeakoulu Oy ja Centria-ammattikorkeakoulu Oy)

Hankekuvaus: QualiPlast luo mikromuoveista kannattavaa liiketoimintaa parantamalla primääristen mikromuovien kestävyttä, laatua ja sekundaaristen mikromuovien talteenottoa kolmen korkeakoulun yhteistyössä. QualiPlastin toimenpiteissä käydään läpi teollisten mikromuovien (primääristen ja sekundaaristen) kierto aina materiaalin valmistuksesta pintakäsittelyihin, mikromuovin päätyemisestä uudelleen kierrätykseen, sen uudelleenprosessointiin valmistusta varten, laaduntarkkailuun, testaukseen ja jopa mahdolliseen poistumaan kiertotalouskehästä. Hanketta varten haetaan myös investointihanketta (QualiPlast INVEST R-02502).

Perustelut päätösesitykselle: Kehittämis- ja investointihankkeista muodostuva hankekokonaisuus täyttää yleiset valintaperusteet ja se menestyi erityistavoitteen erityisten valintakriteerien pisteytyksessä. Hanke sai Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa pistemäärän 23/32. Varsinais-Suomen maakuntaan kohdentuvia Turun ammattikorkeakoulun toteuttamia osahankkeita esitetään ehdollisina rahoitettaviksi Varsinais-Suomen liiton myöntövaltuudesta enintään 199 806 eurolla (kehittäminen 184 581 euroa ja investointi 15 225 euroa), mikäli myös muut maakunnat osallistuvat ryhmähankkeen rahoitukseen.

Hankkeet on käsitelty maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä 25.4.2025 (hanke R-02501 QualiPlast - Muovien laadun mittausta ja kiertotalousdata ja siihen liittyvä investointihanke R-02502 käsitelty MYRSissä 23.5.2025). Koordinoiva Uudenmaan liitto vastaa tuen myöntämisestä hankkeille ja tekee viranomaispäätökset EURA 2021-järjestelmässä haun UUMLI-022 osalta, Keski-Pohjanmaan liitto omaan hakuunsa saapuneen hankkeen R-02370 Vesivarojen huomioiminen osana puhtaita investointeja – VHOPIS osalta ja Pirkanmaan liitto hakuunsa saapuneen hankkeen R-02501 QualiPlast - Muovien laadun mittausta ja kiertotalousdata ja siihen liittyvän investointihankkeen R-02502 osalta. Vasta nämä päätökset ovat valituskelpoisia.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää, että Varsinais-Suomen liiton EAKR-kehyksestä varataan:

1. Business Turku Oy Ab:lle ja Turun yliopistolle hankkeeseen R-02323 RaTKI – Ruoka-alan TKI-toimintaa kiihdyttävät toimintamallit enintään 483 947 euron kokonaiskustannuksiin EU- ja valtion rahoitusta 70 % (338 763 euroa).
2. Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle hankkeeseen 406242 Vapaamuotoinen ruiskuvalu lääketieteellisten sovellusten valmistuksen pilotointiin ja teknologian käyttöönottoon (FIMPACT) enintään 311 765 euron kokonaiskustannuksiin EU- ja valtion rahoitusta 70 % (218 235 euroa).
3. Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle hankkeeseen 406238 Teollisuuden Älyratkaisut enintään 318 813 euron kokonaiskustannuksiin EU- ja valtion rahoitusta 70 % (223 169 euroa).
4. Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle hankkeeseen 406282 SignalSafe – Turvallisempaa ja tehokkaampaa merenkulkua enintään 278 329 euron kokonaiskustannuksiin EU- ja valtion rahoitusta 70 % (194 831 euroa).
5. Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle ja Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi:lle hankkeeseen R-02326 Yritysten kestävyysääntely muuttuvassa maailmassa enintään 293 495 euron kokonaiskustannuksiin EU- ja valtion rahoitusta 70 % (205 446 euroa).
6. Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle hankkeeseen 406329 REDUCE - Ilmastomuutokseen sopeutuminen datavetoisilla lieventämisstrategioilla valumaveden vähentämiseksi ja rannikkoveden laadun parantamiseksi enintään 413 364 euron kokonaiskustannuksiin EU- ja valtion rahoitusta 70 % (289 354 euroa).

-
7. Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle hankkeen R-02370 Vesivarojen huomioiminen osana puhtaita investointeja – VHOPIS osahankkeeseen 406360 enintään 127 715 euron kokonaiskustannuksiin EU- ja valtion rahoitusta 70 % (89 400 euroa).
 8. Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle hankkeeseen 406010 Kotimainen arvoketju poistotekstiilien ja hamppukuidun jatkojalostamiseen KAPOJAT enintään 335 496 euron kokonaiskustannuksiin EU- ja valtion rahoitusta 70 % (234 848 euroa).
 9. Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle ja Turun kaupungille hankkeeseen R-02298 Uudistuva autonkierrätys kestävyyssiirtymässä – vähähiilinen kiertotalouden mukainen autonpurkulinjasto ja ekosysteemi enintään 395 148 euron kokonaiskustannuksiin EU- ja valtion rahoitusta 70 % (276 604 euroa).
 10. Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle hankkeen R-02501 QualiPlast - Muovien laadun mittaus ja kiertotalousdata osahankkeeseen 406696 enintään 263 689 euron kokonaiskustannuksiin EU- ja valtion rahoitusta 70 % (184 581 euroa) ja hankkeen R-02502 INVEST QualiPlast - Muovien laadun mittaus ja kiertotalousdata osahankkeeseen 406699 enintään 30 450 euron kokonaiskustannuksiin EU- ja valtion rahoitusta 50 % (15 225 euroa).

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 115

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman mukaiset hankkeet (EAKR), kielteiset esitykset

VSLDno-2025-19

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja, tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi

Etelä-Suomen maakuntien ohjelmakauden 2021–2027 kuudes yhteinen Euroopan aluekehitysrahaston hankehaku UUMLII-022 toteutui ajalla 3.2.2025–7.3.2025. Varsinais-Suomen liiton käytössä oleva myöntövaltuus tässä haussa oli yhteensä noin 3,1 miljoonaa euroa. Haussa oli avoimena sekä toimintalinja 1 Innovatiivinen Suomi (erityistavoitteet 1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen, noin 766 000 euroa ja 1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi, noin 418 000 euroa) että toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi (erityistavoitteet 2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen, noin 578 000 euroa, 2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen, noin 527 000 euroa ja 2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen, noin 830 000 euroa).

Hankkeiden arvioinnissa käytetään EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman seurantakomitean hyväksymiä yleisiä ja erityisiä valintaperusteita. Tässä haussa kaikissa erityistavoitteissa käytetään myös tarkentavaa alueellista valintaperustetta: "Hanke kohdistuu maakuntien strategioissa (erityisesti älykkään erikoistumisen strategia) tunnistettuihin kärkialoihin tai kehittämiskohteisiin." Hakemuksia on tarkasteltu ja pisteytetty myös siitä näkökulmasta, tukeeko hanke maakuntaohjelmaa 2022–2025 sekä siihen liittyvää älykkään erikoistumisen strategiaa, jonka kärkiä ovat seuraavat teemat: 1) Sininen talous ja uudistuva teollisuus 2) Innovatiiviset ruokaketjut sekä 3) Lääke- ja terveysteknologia.

Haku oli yksivaiheinen ja hakemukset jätettiin sähköisessä EURA 2021 -järjestelmässä. Varsinais-Suomen maakuntaan joko kokonaan tai osittain kohdistuvia hankekokonaisuuksia saapui 13 kappaletta. Lisäksi Etelä-Karjalan liiton avaamaan EKALII-015, Keski-Pohjanmaan liiton avaamaan KEPLII-017 ja Pirkanmaan liiton avaamaan PIRLII-012 hakuihin jätettiin kuhunkin yksi osittain Varsinais-Suomen alueella toteutuva ylimaakunnallinen hankekokonaisuus. Yhteensä 16 hankekokonaisuudessa on 29 hakemusta, joista 16 hakemusta on osoitettu Varsinais-Suomen liiton käsittelyyn.

Toimintalinja 1 Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite 1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

R-02341 (406018, 406289) Kasvuaskeleita terveysteknologiaan: Innovaatioiden maturiteetin arviointimenetelmän kehittäminen ja pilotointi (Turun ammattikorkeakoulu Oy, Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi)

Hankekuvaus: Terveysteknologiainnovaation matka ideasta markkinoille on pitkä, monimutkainen ja riskialtis. Innovaation kaupallistamiseksi tarvitaan monialaista osaamista ja yhteistyötä, jota on tavoiteltu erilaisilla verkosto- ja ekosysteemitöillä. Verkostot tarvitsevat yhteistyöhön kuitenkin tehokkaampia toimintamalleja. Hankkeessa tavoitellaan terveysteknologia-alalle kasvua ja nopeampaa tuotekehitystä systemaattisen, eri näkökulmista (mm. markkina-, sääntely-, tekninen ja kliininen näkökulma) innovaation maturiteettia tarkastelevan arviointimallin avulla. Mallilla pyritään yhdistämään terveysalan verkoston moniammatillinen osaaminen innovaatiotoiminnan hyödyksi. Kehitettävä arviointimalli sidotaan paljon hyödynnettyyn technical readiness level (TRL) -viitekehikseen. Mallin avulla annetun palautteen perusteella innovaation kehittäjä voi systemaattisesti pyrkiä kasvattamaan tuotteensa maturiteettia kohti kaupallistamista. Innovaattoreiden lisäksi malli ohjaa myös muita tuotekehitykseen osallistuvia toimijoita, kuten testialustapalvelujen tarjoajia tunnistamaan innovaation kehityspolku ja löytämään juuri kyseiselle maturiteettitasolle parhaiten sopivat testaus- ja kehitysmenetelmät, samalla tehostaen terveysalan alueellisen verkoston TKIO-yhteistyötä. Kehitettävä malli ohjaa huomioimaan myös alan haastavat sääntelykysymykset oikea-aikaisesti.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus ei kuitenkaan menestynyt erityisten ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa. Hakemus sai arvioinnissa pistemäärän 23/52. Hakemuksen pisteet jäävät alle hakuilmoituksessa asetetun minimipisterajan (vähintään 60 % erityistavoitteen enimmäispistemäärästä). Hakemus esitetään hylättäväksi pisteytyksen perusteella.

R-02329 TechMotion (LAB-ammattikorkeakoulu Oy, Turun ammattikorkeakoulu Oy)

Hankekuvaus: Monessa pienessä ja keskisuuressa yrityksessä resurssit ja mahdollisuudet kokeilla rohkeasti uusien tuotteiden kehittämistä eteenpäin edellyttäisi käytännönläheistä tukea. T&K mielletään usein käsitteenä pelkästään tuotekehitykseksi ja innovaatio puolestaan saattaa jäädä kokonaan huomioitta. Yrittäjien osaamisen ja ymmärryksen lisääminen tulee siis olla osana kehittämistyötä läpileikkaavasti.

Liikuntalaboratoriot ja simulaatiokeskukset muodostavat merkittävän tutkimuksellisen infrastruktuurin, joissa on päteviä menettelyjä arvioida suunniteltujen tuotteiden ja palveluiden käytettävyyttä, käyttäjäkokemuksia, laatua ja vaikuttavuutta. Vaikuttavuuden arvioinnissa voidaan laatia tutkimusasetelmia, joissa käytetään vakiintuneita nk. kultaisen standardin mukaisia arviointeja. Laboratorioiden henkilöstön osaaminen ja soveltamiskyky voisi olla merkittävä voimavara

tuotekehitysyriyksille (tuotteita ja palveluja kehittävät yritykset). Monialaiset ammattikorkeakoulut ovat myös oppimisympäristöjä joissa koulutetaan tulevaisuuden osaajia ja innovoijia.

Ihmisen fysiologia ja biomekaniikka ei tunne maakunta- tai maiden rajoja. Liikuntalaboratorioiden ja simulaatioympäristöjen testausinfrastruktuuri mahdollistaa KV-markkinoille suunnattujen tuotteiden ja palveluiden testaamisen. Pk-yrityksille on oltava innovaatiotoiminnan vauhdittamiseksi tarjolla käytännönläheistä tietoa ja samaistuttavia Case-esimerkkejä. Tämä hanke tuottaa niitä yrityslähtöisesti jo olemassa olevaa testausinfrastruktuuria hyödyntäen.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus ei kuitenkaan menestynyt erityisten ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa. Hakemus sai arvioinnissa pistemäärän 24/52. Hakemuksen pisteet jäävät alle hakuilmoituksessa asetetun minimipisterajan (vähintään 60 % erityistavoitteen enimmäispistemäärästä). Hakemus esitetään hylättäväksi pisteytyksen perusteella.

406251 Kuiduilla vahvempaa: infrastruktuuria ja älykkäitä ratkaisuja yhdistelmäperiaaleilla: biomateriaaleja ja teollisia sovelluksia (INFRAKUITU) (Turun yliopisto)

Hankekuvaus: Hankkeen tavoitteena on kehittää innovaatioinfrastruktuuri ja konsepti, joka palvelee maakuntien teollisuutta tarjoamalla osaamista ja testausmahdollisuuksia kuitukomposiitti-pohjaisten yhdistelmäperiaalien käyttöön ja soveltamiseen sekä parantaa uuden kuitukomposiittiteknologian käyttöönottoa. Teknologinen tavoite, jota hankkeessa pyritään kehittämään kuitukomposiittien stabiilisuuden lisäämiseksi ja kuitukomposiittiteknologian käyttöönoton parantamiseksi on laserin hyödyntäminen valmistusprosessissa sekä liitostekniikassa. Laserpohjainen kuitukomposiittien polymerointiteknologia on ympäristöystävällinen, pienentää tuotannossa syntyvää hiilijalanjälkeä ja on nopea sekä erityisesti energiaa säästävä verrattuna perinteiseen uunissa tapahtuvaan lämpökovetukseen lisäksi uuden tyyppisillä lasereilla voidaan lasersäde kohdistaa laajalle alueelle, jolloin laajemmat kuitukomposiittirakenteet voidaan myös kovettaa energiatehokkaasti. Hankkeessa kehitetään poikkitieteellisesti ratkaisuja kuitukomposiittien käytön haasteisiin, olivat ne sitten biomateriaalipohjaisia sovelluksia tai teollisia sovelluksia.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus ei kuitenkaan menestynyt erityisten ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa. Hakemus sai arvioinnissa pistemäärän 29/52. Hakemuksen pisteet jäävät alle hakuilmoituksessa asetetun minimipisterajan (vähintään 60 % erityistavoitteen enimmäispistemäärästä). Hakemus esitetään hylättäväksi pisteytyksen perusteella.

406362 LBTK- Luonnonkuitupohjainen biokomposiittivalmistustekniikka teollisiin käyttökohteisiin (Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT)

Hankekuvaus: Hankkeen tavoitteena on tukea komposiittiteollisuuden tuotantoa tarjoamalla innovatiivisia ratkaisuja ja testausmahdollisuuksia luonnonkuitupohjaisten materiaalien hyödyntämiseen. Biokomposiittien valmistuksen pilottimittakaavan tutkimusten avulla hankkeessa optimoidaan tuotantotekniikoita, jotka auttavat korvaamaan perinteisiä materiaaleja ympäristöystävällisillä vaihtoehdoilla korkean suorituskyvyn sovelluksissa. Nämä hankkeet tarjoavat tutkimus- ja innovaatiokapasiteetin parantamista ja kehittyneiden biokomposiittiteknologioiden käyttöönottoa vaativilla valmistusteollisuuden aloilla.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus ei kuitenkaan menestynyt erityisten ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa. Hakemus sai arvioinnissa pistemäärän 26/52. Hakemuksen pisteet jäivät alle hakuilmoituksessa asetetun minimipisterajan (vähintään 60 % erityistavoitteen enimmäispistemäärästä). Hakemus esitetään hylättäväksi pisteytyksen perusteella.

Toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

406298 Polymeroituvat eutektiset liuottimet teknologisenä alustana vihreässä siirtymässä (EU-LIUTEK) (Turun yliopisto)

Hankekuvaus: Syväeutektiset liuottimet (Deep Eutectic Solvents, DES), tai lyhyesti eutektiset liuottimet/seokset, on uusi hiljattain löytynyt liuotintyyppi, jonka erittäin lupaavia käyttömahdollisuuksia ei ole vielä läheskään tyhjentävästi selvitetty; nämä ovat vihreitä liuottimia, jotka tarjoavat jatkuvasti uusia sovellusmahdollisuuksia kestäväen kehityksen teknologiaan. Niiden valmistus on erittäin yksinkertaista lähtien halvoista ja biolähtöisistä/bioyhteensopivista materiaaleista, eikä vaadi kemiallista syntetiikkaa. Eutektisten liuottimien höyrynpaine (ja siten haihtuvuus) on erittäin alhainen, useat niistä johtavat sähköä ja ne ovat bioyhteensopivia, monet myös biohajoavia, mikä on merkittävä ero orgaanisiin liuottimiin ja ionisiin nesteisiin nähden. Ne tarjoavat useita sovellusmahdollisuuksia eri teknologioiden aloilla, kuten esimerkiksi elektrolyytteinä tulevaisuuden akuissa ja superkondensaattoreissa kuin myös hiilidioksidin sidonnassa ja lääkeaineiden kuljetuksessa.

Hankkeessa kehitetään valmiuksia polymeroituviin eutektisiin seoksiin perustuvan teknologian kehittämiseksi 3D-tulostukseen ja yleiseksi teknologia-alustaksi, jota voidaan soveltaa käyttöön teollisuudessa laajalla rintamalla, yhtenä päätavoitteena akkuteknologia. Samalla rakennetaan infrastruktuuria tukemaan TKI-innovaatiota sekä tutkimuslaitoksissa että alueen teollisuudessa tällä tulevaisuudessa merkittäväällä uudella alueella kohti kestävää hiilineutraalia kasvua.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-

Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus ei kuitenkaan menestynyt erityisten ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa. Hakemus sai arvioinnissa pistemäärän 24/52. Hakemuksen pisteet jäivät alle hakuilmoituksessa asetetun minimipisterajan (vähintään 60 % erityistavoitteen enimmäispistemäärästä). Hakemus esitetään hylättäväksi pisteytyksen perusteella.

Erityistavoite 2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

406466 Kiertokytkös (Paimion Kehitys Oy)

Hankekuvaus: Hankkeessa luodaan eri tarpeisiin skaalattavissa oleva kokonaisuus, jonka avulla monialaisen ja innovaatiomyönteisen kumppanuusverkoston luominen ja yhteisen toiminnan käynnistäminen on mahdollista. Hankkeen keskiössä on luoda virtuaalinen alusta, joka toimii kiertotalouden oppimis- ja kehittämisympäristönä ja jossa yritykset, organisaatiot sekä oppilaitokset pääsevät yhdessä kehittämään ja pilotoimaan uusia liiketoiminnan malleja. Virtuaalinen ympäristö tarjoaa joustavan koulutuspolun yrittäjälle sekä anonyymin ongelmanratkaisualustan ja foorumin yhteiselle kehitystyölle yhdessä muiden yrittäjien ja eri oppilaitosten kanssa.

Virtuaalisen oppimis- ja kehittämisympäristön koulutuspolku sisältää monipuolista ja helposti personoitavaa kiertotalouden koulutusmateriaalia yrittäjille. Materiaali avittaa kiertotalouden merkityksen ymmärtämiseen ja sisältää työkaluja yrityksen oman kiertotalouspotentiaalin havaitsemiseen. Kun yrittäjät ovat kouluttautuneet kiertotalouden teemoihin, he ymmärtävät selkeämmin kiertotalouden liiketoimintamahdollisuudet. Yrittäjät havaitsevat näin kehitys- ja ongelmakohtia, joita he lisäävät virtuaalisen ympäristön ilmoitustaululle. Oppilaitokset seuraavat ilmoitustaulua ja pystyvät valitsemaan sieltä omaan toimintaansa sopivimmat aiheet, joita lähteä jatkokehittämään.

Perustelut päätösesitykselle: Yleisten valintaperusteiden täyttyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 31.3.2025. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 15.4.2025. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus ei kuitenkaan menestynyt erityisten ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa. Hakemus sai arvioinnissa pistemäärän 23/52. Hakemuksen pisteet jäivät alle hakuilmoituksessa asetetun minimipisterajan (vähintään 60 % erityistavoitteen enimmäispistemäärästä). Hakemus esitetään hylättäväksi pisteytyksen perusteella.

Hankkeet on käsitelty maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä 25.4.2025. Koordinoiva Uudenmaan liitto tekee viranomaispäätökset EURA 2021-järjestelmässä haun UUMLII-022 osalta ja Etelä-Karjalan liitto omaan hakuunsa saapuneen hankkeen R-028329 TechMotion osalta. Vasta nämä päätökset ovat valituskelpoisia.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää, että seuraaville hankkeille ei varata rahoitusta Varsinais-Suomen liiton EAKR-kehyksestä:

-
1. R-02341 (406018, 406289) Kasvuaskeleita terveysteknologiaan: Innovaatioiden maturiteetin arviointimenetelmän kehittäminen ja pilotointi. Hakijat Turun ammattikorkeakoulu Oy ja Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi
 2. R-02329 TechMotion. Hakijat LAB-ammattikorkeakoulu Oy ja Turun ammattikorkeakoulu Oy
 3. 406251 Kuiduilla vahvempaa: infrastruktuuria ja älykkäitä ratkaisuja yhdistelmäateriaaleilla: biomateriaaleja ja teollisia sovelluksia (INFRAKUITU). Hakija Turun yliopisto
 4. 406362 LBTK- Luonnonkuitupohjainen biokomposiittivalmistustekniikka teollisiin käyttökohteisiin. Hakija Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT
 5. 406298 Polymeroituvat eutektiset liuottimet teknologisenä alustana vihreässä siirtymässä (EU-LIUTEK). Hakija Turun yliopisto
 6. 406466 Kiertokytkös. Hakija Paimion Kehitys Oy

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Tomi Nieminen (Paimion kehitys Oy, hallituksen jäsen; yhteisöjäävi) ilmoitti olevansa esteellinen eikä osallistunut asian käsittelyyn tai päätöksentekoon päätösehdotuksen kohdan 6 osalta.

Merkittiin, että Pauli Aalto-Setälä poistui kokouksesta klo 11.14.

§ 116

Askaisten- ja Mynälahden hankkeen käynnistäminen

VSLDno-2025-312

Valmistelija / lisätiedot:

Riikka Leskinen, toimialapäällikkö, riikka.leskinen@valonia.fi

Valonia/Varsinais-Suomen liitto on saanut myönteisen rahoituspäätöksen hankkeelle Askaisten- ja Mynälahden valuma-alueyhteistyö (päättönumero: VARELY/8355/2024). Hankkeen päätoteuttaja on Valonia ja Naantalin kaupunki, Maskun kunta, Nousiaisten kunta, Mynämäen kunta, Vehmaan kunta, Taivassalon kunta, ja Kustavin kunta osallistuvat hankkeen omarahoitukseen sekä yhteistyökumppanina hankkeen toteuttamiseen. Hankkeen rahoituskanava on VARELY:n myöntämä harkinnanvarainen vesien- ja merenhoidon avustus.

Askaisten- ja Mynälahden alueella on tunnistettu tarve valuma-alue- ja kuntarajat ylittävälle monitavoitteiselle yhteistyölle vesistöalueiden ekologisen ja virkistyskäytöllisen tilan parantamiseksi. Vaikuttavat vesienhallinnan- ja hoidontoimenpiteet edellyttävät usein valuma-alue- ja kuntarajat ylittävää yhteistyötä. Hankkeessa kartoitetaan alueen keskeiset sidosryhmät ja heidän tarpeensa, kootaan ja analysoidaan olemassa oleva selvitys- ja tutkimustieto, määritetään yhteinen alueellinen visio (vesialuevisio), jonka avulla pyritään tavoitteet sovittamaan alueellisiin ja paikallisiin tarpeisiin sekä laaditaan yhteistoimintatoimintasuunnitelma valuma-alueen järjestäytymiselle. Hanke luo edellytykset pitkäjänteisen valuma-alueen jatkuvuuden takaamiseksi niin, että työ tähtää ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväan ja alueen tarpeita palvelevaan sekä yhteensovittavaan toimintaan.

Askaisten- ja Mynälahden vesistöalueet ovat keskeinen alueen vetovoimatekijä, joiden tilalla on suora vaikutus esimerkiksi alueen matkailun ja luonnonvaraelinkeinotoiminnan mahdollisuuksiin. Valuma-alueiden luonnonmukaisen vesienhallinnan ja -hoidon kehittämisen avulla voidaan myös vastata ja sopeutua muuttuvan ilmaston ja monimuotoisuuden köyhtymisen tuomiin haasteisiin tulevaisuudessa. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on kartoittaa mahdollisuudet ja tahtotila esimerkiksi alueellisen vesiensuojeluyhdistyksen tai vastaavan yhteistoimintaryhmän perustamiselle, jonka avulla voitaisiin tuoda yhteen alueen kunnat, kuntalaiset ja maanomistajat, elinkeinoharjoittajat, yritykset sekä yhdistys- ja järjestötoimijat.

Hanke vastaa Varsinais-Suomen maakuntastrategian tavoitteeseen 3: Itämeren alueen ympäristö- ja ilmastokestävin maatalous puolittaa ravinnevalumat ja parantaa Saaristomeren tilaa tyydyttävästä hyvään sekä toimenpiteeseen 6.

Askaisten- ja Mynälahden valuma-alueyhteistyö -hankkeen kokonaisbudjetti on 87 550,00 €, josta Valonian osuus on 87 550,00 € ja Valonian omarahoitusosuus on 15 970 €. Omarahoitus katetaan Valonian kuntarahasta.

Hanke toteutetaan 1.8.2025–31.5.2027.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää

1. käynnistää Askaisten- ja Mynälahden valuma-alueyhteistyö -hankkeen
2. perustaa hankkeelle liiton kirjanpitoon omakatteisen kustannuspaikan
3. että hankkeen tilivelvollinen on suunnittelujohtaja, joka myös allekirjoittaa hankkeeseen liittyvät sopimukset ja sitoumukset

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Markus Ylis-Junttila (Mynämäen kunta, kunnanvaltuuston puheenjohtaja; yhteisöjäävi) poistui esteellisenä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

§ 117

Metsistä Merelle -hankkeen käynnistäminen

VSLDno-2025-313

Valmistelija / lisätiedot:

Riikka Leskinen, toimialapäällikkö, riikka.leskinen@valonia.fi

Valonia/Varsinais-Suomen liitto on saanut Varsinais-Suomen ely-keskukselta myönteisen rahoituspäätöksen (16.5.2025 VARELY/8384/2024) hankkeelle Metsistä merelle - metsätalouden vesiensuojelun tehostaminen Saaristomeren valuma-alueella. Avustus myönnetään valtion talousarvion momenteilta 42435106101 (Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen) ja 38057623 (Vesiensuojelun tehostamisohjelma). Hanketta koordinoi Valonia/Varsinais-Suomen liitto. Hankkeen kumppaneina ovat Elävä Itämeri Säätiö (Baltic Sea Action Group BSAG) ja Kemiönsaaren kunta sekä Söderlångvikin kartano.

Metsistä merelle-hankkeessa tehostetaan metsätalouden vesiensuojelua Saaristomeren valuma-alueella ja viedään käytäntöön valuma-alueiden vesiensuojelun yleissuunnitelmien toimenpide-ehdotuksia. Toimenpiteitä kohdistetaan erityisesti pilottialueille: Kemiönsaari sekä Paimionjoen ja Aurajoen valuma-alueet. Hankkeen taustalla on tutkimustieto, jonka mukaan metsätalouden vesistökuormitus on aiemmin luultua suurempaa, ja nykyiset vesiensuojelukeinot, kuten lietekuopat ja laskeutusaltaat, ovat osin tehottomia pidättämään ravinne- ja kiintoainekuormitusta. Hankkeen pääkohderyhmä on yksityiset metsänomistajat, joita Varsinais-Suomessa on noin 40 000, Varsinais-Suomen 27 kuntaa metsänomistajina sekä metsäalan toimijat kuten metsäpalveluyrittäjät, metsäkoneyrittäjät, metsäneuvojat ja metsäsuunnittelijat.

Valonian vastuulla on hanke- ja viestintäkoordinoinnin lisäksi edistää viestinnän ja neuvonnan keinoin kuntien metsätalouden vesiensuojelua ja pienvesien parempaa huomioimista koko Varsinais-Suomen alueella, mutta erityisesti Saaristomeren ohjelman pilottialueiden kunnissa. Valonian vastuulla on suunnitella ja toteuttaa vähintään kahden kunnan kanssa vesiensuojelukokonaisuus ja viestiä laajemmin kuntametsien roolista vesien- ja pienvesiluonnonsuojelussa. Kemiönsaaren kunta edistää aiemmissa hankkeissa laadittujen toimenpidesuunnitelmien mukaisesti metsätalouden vesiensuojelutoimenpiteiden toteutusta niin kunnan omistamilla mailla kuin koko kunnan alueella myös yhdessä Söderlångvikin kartanon kanssa. BSAG vastaa erityisesti viestintämateriaalin tuottamisesta ja metsäomistajien ja metsäammattilaisten neuvonnasta kohti ennaltaehkäisevää metsätalouden vesiensuojelua. BSAG ja Valonia ovat mukana vesiensuojelun asiantuntijoina järjestämässä tilaisuuksia ja koulutuksia metsänomistajille ja metsäalan ammattilaisille.

Hanke vastaa seuraaviin maakuntastrategian toimenpiteisiin: nro. 42. Otetaan käyttöön ja etsitään keinoja, joilla luonnon monimuotoisuutta parannetaan yritysten ja kuntien vastuullisuus- ja kestävyystavoitteiden kautta

nro. 44. Kunnat, valtio ja maanomistajat toteuttavat yhdessä luonnon monimuotoisuutta lisääviä toimenpiteitä ja perustavat riittävän kattavan suojelu- sekä viherrakenneverkoston.

Metsistä merelle -hankkeen kesto on 1.6.2025–31.10.2027. Hankkeen budjetti on 576 943 euroa, josta ELY-keskuksen avustusosuus on 436 457,38 euroa. Valonian osuus on 167 955 euroa, ja omarahoitusosuus (50 386 euroa) katetaan kuntarahalla ja Saaristomeren Suojelurahaston lisärahoituksella.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää

1. käynnistää Metsistä merelle - metsätalouden vesiensuojelun tehostaminen Saaristomeren valuma-alueella -hankkeen
2. perustaa hankkeelle liiton kirjanpitoon omakatteisen kustannuspaikan
3. että hankkeen tilivelvollinen on suunnittelujohtaja, joka myös allekirjoittaa hankkeeseen liittyvät sopimukset ja sitoumukset

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 118

Seabas-hankkeen käynnistäminen

VSLDno-2025-314

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja, heidi.saaristo-levin@varsinais-suomi.fi
Laura Pietilä, projektisuunnittelija, laura.pietila@varsinais-suomi.fi

Interreg Baltic Sea Region Project Platforms -rahoitushausta on myönnetty rahoitus SEABAS (Strategic ecosystem-based planning for sustainable future of the Baltic Sea) -hankkeelle. Hankkeen partnerina Suomessa toimii Varsinais-Suomen liitto, joka merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatioliittona edustaa hankkeessa rannikon maakuntien liittoja. Kaikki kahdeksan rannikon maakuntien liittoa ovat antaneet tukensa Varsinais-Suomen liitolle hankkeessa toimimiseksi.

Hankkeen toteutusaikataulu on 30 kk ajalla 1.7.2025–31.12.2027. Hankkeessa on budjetoitu palkkarahaa projektipäällikölle.

Hankkeen kokonaisbudjetti on 1,175,863.19 euroa, josta Varsinais-Suomen liiton osuus on 169,260.00 euroa. Omarahoitusosuus hankkeelle on 33 852.00 euroa (20 % kokonaisbudjetista), johon on haettavissa myönteisen hankepäätöksen jälkeen kansallista vastinrahoitusta 70 %. Jäljelle jäävä omavastuuosuus 10 155,60 euroa jaetaan yhteisvastuullisesti Varsinais-Suomen liiton, Kymenlaakson liiton, Uudenmaan liiton, Satakuntaliiton, Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan liiton ja Lapin liiton kesken. Omavastuuusumma on 483,60 € / liitto / hankevuosi.

Hankkeen partnerit koostuvat Itämeren maiden edustajista. Hankkeen pääpartneri on Baltic Marine Environment Protection Commission – Helsinki Commission (Suomi). Muina partnerimaina ovat Suomen lisäksi Viro, Latvia, Puola, Ruotsi ja Saksa. VASAB on hankkeessa mukana seuraajajäsenenä.

SEABAS project platform -hankkeessa luodaan Itämeren alueelle viitekehys strategisen ympäristöarvioinnin (SEA) integroimiseksi osaksi merialuesuunnittelua. Aikaisempien hankkeiden tuloksia hyödynnetään merialueilla tapahtuvien ihmistoimintojen kestävän hallinnoimisen vahvistamiseksi sekä sinisen talouden ja luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi. Suomessa tehdään kansallinen pilotti, jossa testataan hankkeessa luotavia SEA-suosituksia merialuesuunnitelman päivitystyön kautta. Hankkeen toimet tukevat Suomen merialuesuunnitelman päivitystyön SOVA-prosessia.

Lisätietoja:

Suunnittelujohtaja Heidi Saaristo-Levin, p. 050 546 2936, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

Projektisuunnittelija Laura Pietilä, p. 050 481 8821, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää

1. käynnistää SEABAS -hankkeen
2. perustaa hankkeelle liiton kirjanpitoon omakatteisen kustannuspaikan
3. että hankkeen tilivelvollinen on suunnittelujohtaja, joka myös allekirjoittaa hankkeeseen liittyvät sopimukset ja sitoumukset

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 119

EMFF, eMSP NBSR -hankkeen päättäminen

VSLDno-2023-132

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja, heidi.saaristo-levin@varsinais-suomi.fi

Varsinais-Suomen liitto merialuesuunnittelun koordinaatioryhmän edustajana toteutti 9/2021–06/2024 välisenä aikana eMSP NBSR (emerging Ecosystem-based Maritime Spatial Planning Topics in North and Baltic Seas Region) -hankkeen European Maritime and Fisheries Fund -ohjelman tuella. Hankkeen pääpartnerina toimi Netherlands Enterprise Agency RVO (Alankomaat). Hankkeen kokonaisbudjetti oli 3,113,423.94 euroa, josta merialuesuunnittelun koordinaatioryhmän osuus oli yhteensä 263,808.50 euroa. Euroopan Unionin rahoitusosuus oli 80 %.

Hankkeessa edistettiin yhteistyötä Itämeren ja Pohjanmeren merialuesuunnittelun asiantuntijoiden välillä ajankohtaisten merialuesuunnitteluteemojen käsittelemiseksi ja haasteisiin vastaamiseksi. Hankkeessa jaettiin merialuesuunnittelun hyviä käytäntöjä sekä luotiin uusia politiikkasuosituksia. Hanke rakentui viiden sisällöllisen teemakokonaisuuden ympärille: ekosysteemilähestymistapa merialuesuunnittelussa, merellinen hallinnointi, kestävä sininen talous, datan jakaminen ja yhtenäistäminen sekä monitorointi ja evaluointi. Ilmastoviisas merialuesuunnittelu kulki hankkeessa mukana läpileikkaavana teemana.

Merialuesuunnittelun koordinaatio keskittyi erityisesti kestäväsin talouden teemoihin ja järjesti hankkeessa neljä työpajaa merellisille sidosryhmille, asiantuntijoille, tutkijoille ja merialuesuunnittelijoille. Työpajat käsittelivät merellistä ruoantuotantoa, energiantuotantoa, meriluonnon huomioivaa suunnittelua sekä merellistä monikäyttöä. Työpajojen kautta päivitettiin sinisen talouden tilannekuva Suomessa merialuesuunnittelun toista kierrosta varten. Lisäksi Suomessa kehitettiin merelliseen monikäyttöön perustuvaa Maripark-konseptia Itämeren olosuhteiden näkökulmasta asiantuntijaryhmän kesken.

Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 210 000,65 €. Omarahoitusosuus oli 20 %, josta 1/7 (5 913,51 €) oli Varsinais-Suomen liiton osuutta. Hankkeen ylijäämä oli 5 949,09 €, mikä johtui osittain siitä, että yleiskuluja jyvitetiin hankkeelle maksatuksessa saatua rahoitusta vähemmän sekä osittain palkkakulujen laskennallisesta raportoinnista.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää

1. Merkitä tiedoksi eMSP NBSR (ecosystem-based maritime spatial planning in the North and Baltic Sea regions) -hankkeen tulokset.

-
2. Siirtää ylijäämän 5 949,09 € hankkeen kustannuspaikalta 7039 maankäytön kustannuspaikalle 4010.

Lisätietoja suunnittelujohtaja Heidi Saaristo-Levin, p. 050 546 2936

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 120

Anerionjoen Holstenkosken Nousu -hankkeen päättäminen

VSLDno-2023-302

Valmistelija / lisätiedot:

Riikka Leskinen, toimialapäällikkö, riikka.leskinen@valonia.fi

Valonia/Varsinais-Suomen liitto toteutti yhteistyössä Salon kaupungin ja WWF Suomen kanssa Aneriojoki vapaaksi – Holstenkosken padon purkaminen –hankkeen 1.4.2023–30.11.2024 välisenä aikana.

Aneriojoki on osa Kiskonjoen-Perniönjoen vesistöä, joka on valtakunnallisesti arvokas vaelluskalajoki ja suojeltu koskiensuojelulailla. Kiskonjoen-Perniönjoen vesistössä esiintyy alkuperäinen meritaimenkanta, joka on huomioitu [Itämeren meritaimenen elvytys- ja hoitosuunnitelmassa](#). Kiskonjoen lajistoon kuuluu myös muun muassa merilohi, vaellussiika ja vimpa.

Kiskonjokeen valmistui [Kosken kosken ja Hålldammin kalatiet](#) vuonna 2022. Kalateiden rakentamisen jälkeen vaelluskaloilla oli vapaa vaellusyhteys Kiskon Kirkkojärveen ja siihen laskeviin vesistön latvajokiin. Kiskonjoen arvokkaalle taimenkannalle Aneriojoki ja sen yläpuolinen Varesjoki ovat tärkeitä esiintymisalueita. Aneriojoen Holstenkosken vanha vesivoimalaitospato kuitenkin vielä esti kalojen ja muiden vesieliöiden vaeltamisen. Holstenkosken padon purkamisen jälkeen kaloille avautuikin yli 40 kilometriä avointa puro- ja jokialuetta. Padon purkamisen jälkeen Kiskonjoen vesistö on osittain vapaa mereltä Varesjoelle asti.

Hankkeen yhteistyökumppaneina olivat Salon kaupunki ja WWF Suomi. Salon kaupunki toimi hankkeessa vesilain mukaisen luvan hakijana. Hankkeelle haettiin lupa Aluehallintovirastolta padon osittaiselle purkamiselle, vesitalouslupien rauettamiselle, patoaltaan ruoppaamiselle ja kosken kalataloudelliselle kunnostukselle. Lupa myönnettiin toukokuussa 2023. Pato purettiin helmikuun lopulla 2024 ja sen jälkeen maaliskuussa vanha patoallas ruopattiin ja ruoppausmassat läjitettiin viereiselle pellolle. Lintujen pesinnän rahoitusaikaan 1.4.–31.7. alueella ei tehty töitä. Padon alapuolisen kosken kunnostus tehtiin elokuussa.

Hankkeen tärkeimpiä kumppaneita ovat olleet myös alueen maa- ja vesialueiden omistajat. Lisäksi paikalliset tahot Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys, Lounais-Suomen kalatalousalue ja Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri osallistuivat hankkeen omarahoitukseen. Keväällä 2024 mukaan rahoittajiin liittyi myös Open Rivers Programme. Hankkeen valmistelussa tehtiin pitkäjänteistä yhteistyötä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalveluiden ja Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon kanssa. Koskialueelta on muun muassa toteutettu arkeologiset inventoinnit, jotta kunnostustoimissa voidaan huomioida arvokkaat kulttuurihistorialliset kohteet.

Hankkeen toteutuneet kokonaiskustannukset olivat 183 758,10 euroa. Valonian omarahoitusosuus toteutuneista kustannuksista oli 2 347,81 euroa. Hankkeen

kokonaiskustannukset jäivät odotettua pienemmiksi, joten omarahoitukseen osallistuvien tahojen osuuksista palautettiin pieni osa takaisin toimijoille. Muutama toimija lahjoitti osuutensa Valonian hanketoiminnan tukemiseen. Hankkeelle jäi tästä syystä ylijäämää 1 034,13 €.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää

1. Merkitä tiedoksi Aneriojoki vapaaksi – Holstenkosken padon purkaminen – hankkeen tulokset
2. Sulkea hankkeen kustannuspaikan 6056 ja siirtää ylijäämän 1 034,13 € Valonian kustannuspaikalle 6010

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 121

Scandria Alliance -verkoston jäsenyyden siirtäminen Turun kaupungilta Varsinais-Suomen liitolle

VSLDno-2025-254

Valmistelija / lisätiedot:

Malla Rannikko-Laine, edunvalvontajohtaja, malla.rannikko-laine@varsinais-suomi.fi
Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja, heidi.saaristo-levin@varsinais-suomi.fi

Scandria Alliance -verkosto on Euroopan TEN-T-liikenneverkon Skandinavia-Välimeri-liikennekäytävällä sijaitsevien alueiden ja kaupunkien yhteenliittymä. Verkoston tavoitteena on erityisesti ilmastoälykkäiden multimodaalisten liikenneyhteyksien edistäminen ja laajemmassa kuvassa kestävän aluekehityksen tukeminen. Verkostossa on tällä hetkellä seitsemän täysjäsentä ja seitsemän liitännäisjäsentä. Vuosittainen jäsenmaksu on 7.000 euroa.

Turun kaupunki on ollut Scandria Alliance -verkoston jäsen sen perustamisesta eli vuodesta 2019 lähtien. Kaupungin jäsenyys perustui Pohjoisen kasvuvyöhykkeen (PKV) vetäjävastuuseen, minkä myötä kaupunki edusti koko PKV-aluetta. PKV-yhteistyön hiivuttua kaupungilta on puuttunut aktiivinen vetäjätaho verkostossa. Verkoston toimintaa on koordinoitu Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimiston toimesta, minkä lisäksi Varsinais-Suomen liiton aluesuunnittelu on osallistunut aktiivisesti toimintaan.

Turun kaupungin ja Varsinais-Suomen liiton välisessä yhteistyökokouksessa 17.3.2025 päätettiin, että jäsenyys siirretään kaupungilta liitolle. Virallisesti siirto tapahtuu Scandria Alliancen vuosikokouksessa Brysselissä 25.6.2025.

Jäsenyyden siirtoa puoltaa PKV-yhteistyön hiipumisen lisäksi se, että Scandria Alliance -verkoston muut jäsenet ovat aluetoimijoita sen tarjotessa spesifin yhteistyökontekstin aluesuunnittelun ja liikennepuolen toimijoille. Koska Varsinais-Suomen liitolla on vastuu alueellisesta suunnittelusta ja kehittämisestä, se on Turkua paremmassa asemassa osallistumaan Scandria Alliancen toimintaan. Jäsenyyden siirto mahdollistaa myös muiden kuntien osallistumisen verkoston toimintaan.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus hyväksyy jäsenyyden siirron ja Varsinais-Suomen liiton täysjäsenyyden Scandria Alliance -verkostossa 25.6.2025 alkaen.

Päätös

Maakuntajohtaja Jyri Arponen esitteli asian.

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 122

Maankäyttöjaoston 19.5.2025 antamat lausunnot ja käsittelemät asiat

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja, heidi.saaristo-levin@varsinais-suomi.fi

Maankäyttöjaoston 19.5.2025 pöytäkirja:

- Lausunto Pöytyän Maanpääntulman tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta
- Lausunto Naantalin Sataman-Tupavuoren metanolin tuotantolaitoksen YVA-ohjelmasta
- Lausunto Kustavin kunnan Ankkurilahden asemakaavaluonnoksesta
- Suunnittelujohtajan lausunto maakuntakaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystapaa koskevasta ympäristöministeriön asetusluonnoksesta

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen:

1. Kaarinan kaupunki: Kaarinan rakennusjärjestysehdotus (229/23.4.2025)
2. Kemiönsaaren kunta: Ekniemen Ryyperintien asemakaavamuutos (207/10.4.2025)
3. Liikenne- ja viestintäministeriö: Väylälakien muutostarpeiden arviomuistio (225/17.6.2025)
4. Maa- ja metsätalousministeriö: Suomen karhukannan hoitosuunnitelma (203/9.4.2025)
5. Marttilan kunta: Marttilan kunnan rakennusjärjestysehdotus (256/2.5.2025)
6. Nousiaisten kunta: Nousiaisten kunnan rakennusjärjestyksen uudistaminen (258/2.5.2025)
7. Paimion kaupunki: Iso-livarintien asemakaavanmuutos (252/29.4.2025)
8. Ruskon kunta: Lähtenmäen asemakaavan laajennus- ja muutosluonnos (267/7.5.2025)
9. Salon kaupunki: Lahnajärven soranottoalueen maa-aineslupahakemus (206/10.4.2025)
10. Taivassalon kunta: Taivassalon rakennusjärjestelyehdotus (232/24.4.2025)
11. Taivassalon kunta: Tammelan ranta-asemakaavanmuutosluonnos (181/3.4.2025)
12. Taivassalon kunta: Aasamaan ranta-asemakaavanmuutosluonnos (182/3.4.2025)
13. Uudenkaupungin kaupunki: Teollisuustien ja Yrittäjätien ympäristön asemakaavanluonnos (259/6.5.2025)
14. Uudenkaupungin kaupunki: Kinnalan ranta-asemakaavan muutos 3:n luonnos (265/7.5.2025)
15. Varsinais-Suomen ELY-keskus: Paraisten Atun kartanon suojelupäätöksen muutos (260/6.5.2025)
16. Varsinais-Suomen ELY-keskus: Fertilex Oy:n Laitilan kanalan laajennushankkeen YVA-ohjelma (264/7.5.2025)
17. Väylävirasto: Turku-Uusikaupunki tasoristeykset ja perusparantamisen ratasuunnitelma (230/24.4.2025)

18. Ympäristöministeriö: Kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristöarviointia koskeva suunnitelma (241/29.4.2025)

Ilmoitukset Varsinais-Suomen liiton luottamustoimielimien päätöksistä ovat olleet nähtävillä pöytäkirjojen tarkastusten jälkeen liiton kotisivuilla www.varsinais-suomi.fi otsikon "Päätöksenteko / Esityslistat ja pöytäkirjat" alla.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee maankäyttöjaoston pöytäkirjan 19.5.2025 tiedoksi eikä käytä kuntalain § 92 mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Katri Kapanen poistui kokouksesta klo 11.28.

§ 123

Viranhaltijapäätökset

Salassapidettävät tiedot poistettu.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat tiedoksi eikä käytä kuntalain § 92 mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 124

Tiedoksi annettavat asiat

Liitteet

- 1 Matkaraportti Abrahamsson Mäkeläinen Rannikko-Laine 13.-17.5.2025
- 2 Vaikuttajakoulut Take over EU -hankkeen tutustumismatkan ohjelma

.1 Vaikuttajakoulu

Karoliina Abrahamsson, Erika Mäkelä, Malla Rannikko-Laine
Vaikuttajakoulut Take over EU -hankkeen tutustumismatka Brysseliin
13.-17.5.2025 Bryssel, Belgia

.2 Syyskauden 2025 kokousaikataulu

Maakuntahallitus on päättänyt kokouksessaan 23.9.2024 kokousaikataulusta vuodelle 2025 sillä varauksella, että nopeita päätöksiä vaativat, ennalta arvaamattomat asiat saattavat aiheuttaa aikatauluun muutoksia.

Ohessa vuoden 2025 syyskauden kokousaikataulu:

"Vanha" maakuntahallitus:

ma 25.8.2025 klo 10.00

Kokouksen yhteydessä maakuntahallituksen jäsenten yhteisvalokuvaus.

Edustajainkokous:

ma 1.9.2025 klo 13.00

"Uusi" maakuntavaltuusto:

ma 22.9.2025 klo 10.00

ma 8.12.2025 klo 10.00

"Uusi" maakuntahallitus:

ma 20.10.2025 klo 10.00

ma 17.11.2025 klo 10.00

ma 15.12.2025 klo 10.00

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi annettavat asiat tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Riikka Leskinen poistui kokouksesta klo 10.30.

§ 125

Kokouksen päättäminen

Päätös

Puheenjohtaja Ville Valkonen päätti kokouksen klo 11.33.

§ 126

LISÄPYKÄLÄ: Central Baltic 2021–2027 -ohjelman Programme Objectives -tapahtuma, paikkavalinta

VSLDno-2025-169

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja, tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi

Central Baltic -ohjelman kaikki käynnissä olevat hankkeet ja sidosryhmien edustajat yhteen kokoava seuraava tapahtuma ns. Programme Objectives -seminaari järjestetään Tukholmassa alkukesällä 2026.

Tapahtuman järjestämistä Tukholmassa puoltaa koko ohjelma-alueen huomioiminen tasapuolisesti sekä ohjelman näkyvyyden parantaminen Ruotsissa. Tällä ohjelmakaudella Ruotsissa ei vielä ole järjestetty koko ohjelman kattavaa tapahtumaa, mutta muissa ohjelma-alueen maissa on.

Tapahtuma kustannuksineen sisällytetään osaksi vuoden 2026 Central Baltic -ohjelman budjettia ja toimintasuunnitelmaa.

Osallistujia odotetaan 300 henkeä. Tilaisuus jakautuu kahdelle päivälle, joista ensimmäinen on kaikille yhteinen ja toisena päivänä jakaudutaan ohjelman tavoitteiden mukaisiin ryhmiin. Tilaisuuteen sisältyy illallinen.

Tilaisuuden kokonaiskustannuksia on arvioitu jo ennen tarjousten pyytämistä. Kyseessä on hankintalain liitteen E mukainen kohde (mm. seminaarit, tapahtumapalvelut), missä kynnsarvo on poikkeuksellisesti 300 000 € (alv 0 %) eikä julkista hankintailmoitusta edellytetä.

Tarjoukset pyydettiin sähköpostitse 7.5.2025 kolmesta paikasta Tukholman ydinalueelta, missä kyseisen kokoinen tilaisuus on mahdollista järjestää ja missä on hyvät kulkuyhteydet. Seuraavista kahdesta saatiin tarjouspyynnön mukainen tarjous määräaikaan 21.5.2025 mennessä:

1. 7A Conference & Event / Posthuset
2. Radisson Blu Waterfront Hotel

Kolmannen tarjoajan Münchenbryggeriet tarjous ei vastannut tarjouspyyntöä.

Tarjousten hintaeron ollessa 12.6.2025 SEK-EUR kurssin mukaisesti marginaalinen, on 7A Conference & Event/Posthuset tarjous arvioitu kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi. Heillä vapaina olevat päivämäärät sekä tarjoamansa tilat on arvioitu Radisson Blu Waterfrontin tarjoamia sopivammiksi tähän tapahtumaan. Hankinta perustuu kansalliseen lakiin julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (29.12.2016/1397).

Tarjouspyyntö ja tarjoukset ovat nähtävillä kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää

1. hyväksyä 7A Conference & Event/Posthusetin tarjous, jossa kokonaishinnaksi on 12.6.2025 SEK-EUR valuuttakurssien mukaisesti arvioitu 63 200 EUR (ALV 0)
2. valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään tarvittavat hankintapäätökset sekä aluekehitysjohtajan allekirjoittamaan mahdollisen sopimuksen tarjoajan kanssa.

Maakuntahallitus päättää, että asian kiireellisyyden takia pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Muutoksenhakukielto

§103, §104, §105, §106, §107, §108, §109, §110, §111, §112, §113, §114, §115, §122, §123, §124, §125

Muutoksenhakukielto

Tästä päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Oikaisuvaatimus

§116, §117, §118, §119, §120, §121

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaisen kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus
Linnankatu 52 B
PL 273
20101 Turku
sähköposti: kirjaamo@varsinais-suomi.fi

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava kuntayhtymän kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, eli hyväksyy valittajan vaatimukset.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimus

§126

Oikaisuvaatimusohje

Valitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3. sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Tiedoksianto sähköisesti

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä klo 16.15.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai

käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön osoitteeseen Varsinais-Suomen liitto, PL 273, 20101 Turku, kirjaamo@varsinais-suomi.fi.

Valituksen toimittaminen, markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annettussa laissa (13/2003) säädetään. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä,

itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Markkinaoikeuden osoite:
Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi